

Postupak sa pseдонimima i anonimnošću u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija

Ribarić, Natali

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:918712>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti
Diplomski sveučilišni studij informacijskih znanosti

Natali Ribarić

**Postupak sa pseudonimima i anonimnošću u
bibliografskim sustavima za organizaciju
informacija**

Diplomski rad

Zadar, 2023.

Sveučilište u Zadru
Odjel za informacijske znanosti
Diplomski sveučilišni studij informacijskih znanosti

Postupak sa pseudonimima i anonimnošću u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija

Diplomski rad

Student/ica:
Natali Ribarić

Mentor/ica:
izv. prof. dr. sc. Marijana Tomić

Zadar, 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Natali Ribarić**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Postupak sa pseudonimima i anonimnošću u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 2023.

Sadržaj

UVOD	1
1. AUTORSTVO U KNJIŽNIČNOJ ZNANOSTI	2
1.1 Autorstvo u knjižničnim katalozima i u znanosti.....	3
2. NESIGURNOST ATRIBUCIJE, ANONIMNOST I PSEUDONIMNOST AUTORA.....	5
2.1. Nesigurnost atribucije	5
2.2. Anonimnost i pseudonimnost autora.....	6
3. RAZLOZI ANONIMNOSTI I PSEUDONIMNOSTI	8
3.1. Zaštita privatnosti.....	8
3.2. Izražavanje stavova bez predrasuda	9
3.3. Stvaranje umjetničkog identiteta	9
3.4. Zaštita od profesionalnih posljedica.....	9
4. KORIŠTENJE PSEUDONIMA I ANONIMA U BIBLIOGRAFSKIM SUSTAVIMA ORGANIZACIJE INFORMACIJA	11
4.1. Bibliografska organizacija informacija	11
4.1.1. Katalog kao osnova bibliografske organizacije	12
4.2. Konceptualni modeli za bibliografske podatke	14
4.3. Pseudonimnost i anonimnost u bibliografskim sustavima organizacije informacija	16
4.3.1. Načini postupanja sa pseudonimima i anonimima u bibliografskim sustavima organizacije informacija	17
4.3.2. Potencijalni problemi prilikom katalogizacije pseudonima i anonima	21
5. ISTRAŽIVAČKI DIO	24
5.1. Uvod u istraživanje.....	24
5.2. Svrha i cilj istraživanja.....	26
5.3. Istraživačka pitanja.....	26
5.4. Metodologija istraživanja	27
5.5 Rezultati i rasprava istraživanja	27

5.5.1. Pretraživanje autora Fernanda Pessoae i njegovih pseudonima unutar bibliografskih kataloga	27
5.5.2. Pretraživanje autorice J. K. Rowling i njezinog pseudonima unutar bibliografskih kataloga	32
5.5.3. Pretraživanje autora Erica Arthura Blaira i njegovog pseudonima unutar bibliografskih kataloga	36
5.5.4. Pretraživanje pseudonima Elene Ferrante čije je pravo ime nepoznato unutar bibliografskih kataloga	42
5.5.5. Pretraživanje djela "Beowulf" čiji autor nije poznat unutar bibliografskih kataloga	47
5.6. Ograničenja i implikacije za buduća istraživanja.....	51
5.7. Zaključci istraživanja	52
6. ZAKLJUČAK	53
LITERATURA:.....	54

Postupak sa pseudonimima i anonimnošću u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija

SAŽETAK

Svrha ovog rada je bolje razumijevanje postupka sa pseudonimima i anonimnošću u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija. Cilj rada je utvrditi na koji se način u katalozima postupa s anonimnim djelima i onima pisanim pod pseudonimom, jesu li u katalozima podaci o identitetu osoba koje objavljuju pod pseudonimima ili anonimno dovoljno zaštićeni te ostaju li neotkriveni. Kroz teorijski dio rada nastoji se razložiti predstavlja li korištenje različitih autorovih imena poteškoće prilikom uvrštavanja publikacija u katalog te što se čini u takvim situacijama, uz poštivanje zaštite podataka o autorima te pravila da pravi identitet ne smije biti otkriven ukoliko ga autor nije sam otkrio. Opisani su konceptualni modeli, standardi i pravilnici za bibliografsku organizaciju informacija. Posebna se pozornost pridaje razlozima pseudonimnosti i anonimnosti. Istraživačkim dijelom rada utvrđeno je adekvatno postupanje sa pseudonimima i anonimima unutar kataloga i baza. Konkretno, utvrđeno je kako su podaci o autorima koji uz pseudonim koriste i pravi identitet umreženi tj. povezani unutar kataloga (CROLIST i ZaKi) odnosno opširnije međunarodne baze (VIAF), dok su podaci o pravom identitetu autorima koji koriste isključivo pseudonim ili anonim neotkriveni unutar kataloga (CROLIST i ZaKi) odnosno međunarodne baze (VIAF).

Ključne riječi: Autorstvo, pseudonimi, bibliografski sustavi, organizacija informacija, anonimnost

Dealing with Pseudonyms and anonymity in organizational bibliographic information systems

ABSTRACT

The purpose of this study is to gain a better understanding of the treatment of pseudonyms and anonymity in bibliographic systems for information organization. The goal of the research is to determine how catalogs handle anonymous works and those written under pseudonyms, whether the data on the identities of individuals publishing under pseudonyms or anonymously are sufficiently protected in catalogs and remain undiscovered. The theoretical part of the paper aims to elucidate whether the use of different author names poses challenges when including publications in a catalog and what is done in such situations, while respecting the protection of data about authors and the rule that the true identity must not be revealed unless the author has disclosed it themselves. Conceptual models, standards, and guidelines for bibliographic information organization are described. Special attention is given to the reasons for using pseudonyms and anonymity. The research part of the study has determined appropriate treatment of pseudonyms and anonymous entities within catalogs and databases. Specifically, it was found that data about authors who use both a pseudonym and their real identity are networked, i.e., linked within the catalog (CROLIST and ZaKi) and a more comprehensive international database (VIAF), while data about the true identity of authors who use exclusively a pseudonym or are anonymous remain undisclosed within the catalog (CROLIST and ZaKi) and the international database (VIAF).

Key words: Authorship, pseudonyms, bibliographic systems, information organization, anonymity

UVOD

Razvijanje, unaprjeđivanje i usavršavanje bibliografskih sustava i baza za organizaciju informacija jedan je od glavnih zadataka u području informacijskih znanosti. Pitanje i definiranje autorstva predstavlja važan segment u kontekstu organiziranja bibliografskih podataka.

Navedena organizacija informacija postaje posebno složena u slučajevima u kojima se autor ne predstavlja pravim imenom i prezimenom već koristi pseudonim ili anonim. Određeni autori objavljuju jedan dio svojih djela pod pseudonimom, a drugi pod svojim pravim imenom što katalogizator mora poštivati prilikom unošenja takvih djela u katalog. Upravo postupanje sa pseudonimima i anonimima u bibliografskim sustavima za organizaciju informacija glavna je tema ovog rada. Prema tome, cilj je ovog rada utvrditi na koji se način u katalogu postupaju s anonimnim djelima i s djelima objavljenim pod pseudonimom. Konkretnije, pokušava se utvrditi jesu li u katalogima podaci o identitetu osoba koje objavljuju pod pseudonimima ili anonimno dovoljno zaštićeni te ostaju li uistinu neotkriveni.

Kako bi se odgovorilo na važna pitanja koja proizlaze iz samog cilja ovog rada, smatra se potrebnim ponajprije razmotriti koncepte autorstva, pseudonimnosti i anonimnosti što je i učinjeno u prvim poglavljima rada. Nadalje, opći načini organizacije i skladištenja bibliografskih informacija razmotreni su u središnjem dijelu teorijskog dijela rada. Naime, razumijevanje razloga korištenja pseudonima i anonima od strane autora s jedne strane, te razumijevanje općih načina funkcioniranja bibliografskih baza s druge strane, može pomoći u sagledavanju dosadašnjih načina organiziranja pseudonima i anonima u bibliografskim bazama. Navedeno može doprinijeti ukazivanju na nedostatke i unaprjeđivanju u postupanjima sa pseudonimima i anonimima koji i dalje predstavljaju dovoljno neistraženu temu u bibliografskom području. Dodatan uvid u načine postupanja sa pseudonimima i anonimima u bibliografskim bazama pruža sadržajna analiza kao praktični dio ovog istraživačkog rada.

1. AUTORSTVO U KNJIŽNIČNOJ ZNANOSTI

Autorstvo je ključan koncept u organizaciji bibliografskih podataka zbog čega mu se pridaje posebna pažnja na početku ovog rada. Autorstvo se odnosi na pravo i odgovornost pojedinca ili skupine pojedinaca za stvaranje i intelektualno vlasništvo nad djelom ili idejom kao i kasnije donošenje odluka u vezi tog djela. Autor je osoba koja stvara originalno djelo ili doprinosi njegovom razvoju. Autorstvo zauzima posebno mjesto u knjižničnoj znanosti jer se prema autorstvu jasno identificiraju pojedinci ili entiteti odgovorni za stvaranje i doprinos informacijskim resursima. Ključni pojmovi vezani uz autorstvo uključuju autentičnost i kreativnost, ali i intelektualno vlasništvo i pravo na priznanje (Horvat 1995) koji su pobliže razmotreni u nastavku.

Intelektualno vlasništvo

Intelektualno vlasništvo se odnosi na zakonska prava koja autor ili vlasnik ima nad svojim djelom. Ova prava uključuju pravo na kopiranje, distribuciju, prilagodbu i prodaju djela. Autorstvo je često povezano s pitanjem intelektualnog vlasništva, a zaštita autorskih prava osigurava autorima kontrolu nad korištenjem njihovih djela. Na primjer, kada se radi o bibliografskim identitetima i pitanjima autorstva, Mrzljak i Polanski (2016) istražuju kako pojedinci koriste različita imena, poput heteronima ili egzonima, kako bi stvorili različite identitete. Ova praksa može imati duboke implikacije za intelektualno vlasništvo, jer svaki identitet može stvoriti originalna djela koja trebaju zaštitu (Mrzljak i Polanski 2016). Navedeni primjer ukazuje da jednako kako heteronimi zahtijevaju posebnu zaštitu, to mogu zahtijevati i ostali pseudonimi i anonimi koji su središnja tema ovog rada, a specifičnije su razmotreni u poglavljima u nastavku. Horvat (1995) se bavi pitanjem kako knjižnični katalozi tretiraju autorstvo. Autorstvo je ključno u kontekstu intelektualnog vlasništva, jer katalogizacija može pomoći u zaštiti prava autora na njihovo djelo (Horvat 1995). Sljedeći koncept autorstva je pravo na priznanje.

Pravo na priznanje

Pravo na priznanje ili priznanje autora odnosi se na moralno pravo autora da budu priznati za svoj rad. Ovo pravo često je povezano s idejom poštovanja i poštivanja autora za njihov trud i doprinos društvu. Priznanje autora promiče etičko ponašanje i poštivanje intelektualnog rada. Mrzljak i Polanski (2016) istraživali su bibliografske identitete i pitanje kako se s više imena stvara više identiteta za jednog autora. U kontekstu heteronima i drugih formi pseudonima i anonima, priznanje originalnom autoru postaje izazovno, ali esencijalno za očuvanje intelektualnog vlasništva.

Poznavanje glavnih odrednica autorstva (intelektualnog vlasništva i prava na priznanje) je posebno relevantno u kontekstu autorstva unutar knjižničnog kataloga i u znanosti.

1.1 Autorstvo u knjižničnim katalogima i u znanosti

Naime, kako bi se osigurala prava na intelektualno vlasništvo i prava na priznanje važno je koristiti formalne smjernice unutar kataloga. Njihova je uloga sistematizirati i okupiti sva djela nekog autora kao i okupiti građu iste vrste o čemu se više govori u poglavljima vezanim uz bibliografsku organizaciju informacija. Knjižnični katalogi predstavljaju temeljnu osnovu za identifikaciju i pristup resursima unutar knjižnica. Autorstvo je ključno pitanje u katalogizaciji, jer se autorski podaci koriste kako bi se osigurala točna identifikacija i povezivanje resursa s određenim autorom. U svom radu "Knjižnični katalog i autorstvo", Horvat (1995) detaljno istražuje kako katalogi prepoznaju i klasificiraju autore i njihova djela. Ona naglašava važnost dosljednog i preciznog bilježenja informacija o autoru kako bi se osigurala točna povezanost djela s njegovim stvaraočem.

Autorstvo u kontekstu znanstvenog istraživanja nosi sa sobom određene odgovornosti, uključujući integritet, transparentnost i preciznost u prikazu podataka i rezultata. Kako "The Chicago Manual of Style" navodi, autentičnost i doprinosi svakog pojedinca često se pažljivo procjenjuju kako bi se osiguralo da svaki autor dobije priznanje koje zaslužuje (Colbert-Lewis 2018). Mrzljak i Polanski (2016) bave se temom bibliografskih identiteta, posebno onih pojedinaca koji su koristili više imena. Autori naglašavaju važnost precizne identifikacije i autentičnosti u bibliografskim zapisima, a to se može primijeniti i na znanstveno autorstvo, gdje je pravilna atribucija autora od ključne važnosti. Iako se radovi Jeršeka (2018) i Katulića (2018) više bave specifičnim temama poput katalogizacije antičkih autora i zaštite podataka, oni

također ističu važnost dosljednosti, standardizacije i priznavanja autorstva u kontekstu katalogizacije i obrade podataka. Ovi radovi potvrđuju važnost pravilnog priznavanja autorstva u svim aspektima akademske i znanstvene zajednice.

Iz navedenog, jasno je da se autorstvo ne smije uzeti olako, a preciznost i autentičnost priznavanja autorstva su od iznimne važnosti kako u bibliografskom kontekstu, tako i u znanstvenom istraživanju. Razmatranje koncepta autorstva u knjižničnoj znanosti preduvjet je za kasnija postupanja s radovima i ostalom knjižničnom građom. Dok mnogi autori traže priznanje i transparentnost u svojim doprinosima, postoje situacije kada je identitet autora skriven ili zamagljen, bilo namjerno ili ne. Takva dvosmislenost u autorstvu može biti rezultat različitih kulturnih, povijesnih ili osobnih razloga. Upravo se ovim temama bavi sljedeće poglavlje, pod nazivom "Nesigurnost atribucije, anonimnost i pseudonimnost autora". Ovo poglavlje će se detaljnije fokusirati na izazove koje je lako susresti kada autorovo ime nije jasno ili kada autor svjesno odluči zadržati svoj identitet u tajnosti, bilo kroz pseudonime ili potpunu anonimnost.

2. NESIGURNOST ATRIBUCIJE, ANONIMNOST I PSEUDONIMNOST AUTORA

Nesigurnost atribucije, anonimnost i pseudonimnost autora ključni su koncepti u ovom radu. Ovo poglavlje odnosi se na opće definicije navedenih koncepata, razloge njihovog korištenja i postupanje njihovog korištenja u katalozima. Nesigurnost atribucije, anonimnost i pseudonimnost autora su kompleksni koncepti koji igraju značajnu ulogu u svijetu knjižnične znanosti i informacijske etike. Ovi koncepti imaju dubok utjecaj na knjižnične kataloge, osobito u kontekstu zaštite privatnosti i prava autora. Ponajprije će se definirati nesigurnost atribucije potom anonimnost i pseudonimnost autora.

2.1. Nesigurnost atribucije

Nesigurnost atribucije se odnosi na situaciju u kojoj nije potpuno jasno tko je autor ili tvorca određenog djela. Nesigurnost može proizaći iz različitih razloga, uključujući lošu dokumentaciju, gubitak povijesti atribucije ili čak namjerno skrivanje identiteta autora. Horvat (1995) u svom djelu "Knjižnični katalog i autorstvo" naglašava važnost preciznog atribuiranja autora kako bi se omogućio pravilan pristup informacijama. Primjer nesigurnosti atribucije može se vidjeti u slučajevima drevnih tekstova ili umjetničkih djela za koja nismo sigurni tko je bio autor. Kao što je Horvat napomenula: "Nesigurnost atribucije može značajno otežati organizaciju i klasifikaciju informacija, posebno u knjižničnom okruženju." Grahn i sur. (2014) u svom radu "Anonymous Communication on the Internet" istražuju mehanizme kojima se postiže anonimnost na internetu. Prikazuju kako različite metode anonimne komunikacije često dovode do nesigurnosti u atribuciji jer postaje gotovo nemoguće pratiti poruke natrag do izvornog pošiljatelja. Ovo djelo pruža duboko razumijevanje tehničkih izazova povezanih s nesigurnošću atribucije na mreži (Grahn, Kaj, Forss i Pulkkis 2014). Slične tehnološke teme dodiruje i članak "Anonymity" Wallace (1999) gdje se razmatra širi društveni i kulturni kontekst potrebe za anonimnošću. Wallace (1999) sugerira da dok neki traže anonimnost radi zaštite svoje privatnosti, drugi to čine radi skrivanja neetičkih ili nezakonitih aktivnosti. Stoga, nesigurnost atribucije omogućuje slobodu i zaštitu s jedne strane, ali i potencijal za zloupotrebu s druge (Wallace 1999). Nesigurnost atribucije predstavlja ključni izazov u digitalnom dobu, sa složenim tehničkim, društvenim i etičkim implikacijama.

2.2. Anonimnost i pseudonimnost autora

Anonimnost i pseudonimnost su dva srodna, ali različita pojma koja se odnose na identitet i njegovu prisutnost ili odsutnost u komunikaciji ili kreaciji. Dok oba pojma označavaju neku vrstu skrivanja identiteta, njihovi razlozi i implikacije se razlikuju. Anonimnost se odnosi na situaciju kada je identitet autora potpuno nepoznat. Djelo je objavljeno bez ikakvih informacija o autoru. Pseudonimnost, s druge strane, podrazumijeva da je autor koristio lažno ime ili pseudonim kako bi sakrio svoj pravi identitet. U svijetu knjižnične znanosti, anonimnost i pseudonimnost autora često predstavljaju izazov u kontekstu katalogizacije i organizacije informacija. Primjerice, Horvat (1996) u svom djelu "Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu" razmatra kako se nositi sa pseudonimima i kako pravilno katalogizirati materijale čiji su autori skriveni iza pseudonima. Anonimnost odražava situaciju u kojoj je identitet pojedinca potpuno nepoznat. To je često ključno u situacijama gdje postoji potreba za zaštitom privatnosti ili slobodom izražavanja. Verona (1950) u svom radu "Anonimna djela u abecednim katalozima", proučava kako su knjižnice povijesno postupale s anonimnim djelima i kako su takva djela bila katalogizirana. To ilustrira kako su pitanja anonimnosti prisutna već dugi niz godina u knjižničnom okruženju. U svom radu "Anonymous Communication on the Internet", Grahn i sur. (2014) istražuju tehničke aspekte kako postići anonimnost na internetu. Kao što Grahn i suradnici napominju: "Mrežna anonimnost postavlja brojne tehničke i etičke izazove, posebno u doba rastuće digitalne povezanosti." S druge strane, pseudonimnost se odnosi na upotrebu lažnih ili izmišljenih imena. Mrzljak i Polanski (2016) proučavaju različite oblike identiteta stvorenih kroz uporabu više imena, poput heteronima i egzonima. U kontekstu knjižničarstva i organizacije informacija, autori naglašavaju da pseudonimi često postavljaju izazove u klasifikaciji i pridruživanju radova određenom autoru. Na primjer, jedan autor može koristiti različite pseudonime za različite žanrove ili stilove pisanja. Osim želje za anonimnošću, pseudonimi mogu biti i sredstvo za kreiranje određenog imidža ili brenda. Primjerice, mnogi poznati autori koristili su pseudonime kako bi se bolje uklopili u određenu industriju ili kako bi izbjegli tipizaciju (Lakoš 2014). U kontekstu knjižničnog kataloga, Horvat (1996) detaljno analizira izazove povezane sa pseudonimima. U svom radu "Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu", autorica istražuje kako se pseudonimi i varijacije imena moraju pažljivo obraditi kako bi se osigurala točnost i koherentnost bibliografskih informacija. Ova obrada

osobnih imena ključna je kako bi se osiguralo da korisnici mogu pronaći sve radove povezane s određenim autorom, bez obzira na pseudonim koji je korišten.

Nadolazeće poglavlje bavit će se motivacijama i razlozima koji stoje iza odluke autora da objavljuju anonimna djela ili djela napisana pod pseudonimom. Razumijevanje ovih motivacija ključno je kako bi se dublje shvatili načini postupanja sa pseudonimima i anonimima te kako se takvi identiteti tretiraju i klasificiraju unutar kataloga.

3. RAZLOZI ANONIMNOSTI I PSEUDONIMNOSTI

Anonimno pisanje djela ili korištenje pseudonima autora često ima duboke i raznolike razloge. Razlozi su vidljivi još i u dalekoj povijesti primjerice iz vjerskih razloga, straha od vlasti i sl. Autori se odlučuju na ovakve pristupe iz različitih osobnih, profesionalnih ili društvenih motiva. Upravo strah je koji spaja razloge anonimnosti i pseudonimnosti prošlosti i današnjice. U nastavku su prikazani i pojašnjeni neki od razloga.

3.1. Zaštita privatnosti

Jedan od najčešćih razloga za anonimno pisanje ili upotrebu pseudonima jest zaštita privatnosti autora. Ovaj aspekt je posebno važan u kontekstu osjetljivih tema ili kritičkih stavova koji bi mogli izazvati kontroverze. Kako je navedeno u članku Verone (1950) anonimnost može osigurati slobodu izražavanja bez straha od represije. Primjer jednog takvog pisca je George Orwell koji je koristio pseudonim kako bi zaštitio svoj pravi identitet dok je izražavao svoje politička uvjerenja. Goldberg (2000) u svojoj doktorskoj disertaciji navodi da korištenje pseudonima u komunikaciji može ostaviti svojevrsan trag odnosno prepoznatljiv obrazac s obzirom na to da takav tip "anonimnosti" omogućuje povezivanje određenih informacija s istom osobom. Međutim, pseudonimnost upravo tome i služi kako bi se uz očuvanje anonimnosti omogućilo prepoznavanje autorovih radova. Uzevši to u obzir može se rezonirati kako je korištenje komunikacije pseudonimima dvosjekli mač u kontekstu anonimnosti. Naime, takva komunikacija pseudonimima omogućava povezivanje svih autorovih djelovanja što može autoru osigurati prepoznatljivost, ali možda i narušiti razinu anonimnosti. Na to ukazuje Goldberg (2000) izrazivši svoj kontinuum anonimnosti, u kojem radi razliku između "pravog imena" putem kojeg anonimnost ne postoji odnosno omogućena je identifikacija osobe, a trajanje je uglavnom trajno, slijedi perzistentna pseudonimnost, u kojoj postoji vjerojatnost povezivanja informacija, ali se ne otkriva stvaran identitet osobe dok kod potpunih anonimnosti ne postoji mogućnost ni identifikacije ni povezivanja pojedinih informacija s jednim izvorom.

3.2. Izražavanje stavova bez predrasuda

Anonimno pisanje omogućava autorima izražavanje svojih stavova bez straha od osobnih predrasuda ili stereotipa koje bi ljudi mogli imati o autoru na temelju njegova identiteta. Verona, u svom radu iz 1950. godine, sugerira da anonimnost može služiti kao zaštitna mjera za autore koji žele izraziti kontroverzne stavove bez straha od društvenih predrasuda ili osude. Tako autori mogu slobodno dijeliti svoje misli i mišljenja bez bojazni od potencijalnog stigmatiziranja. To je posebno važno kada autori žele da njihovo djelo bude ocijenjeno na osnovu samog sadržaja, a ne na temelju njihovih osobnih karakteristika. Kao primjer se mogu uzeti eseji Virginije Woolf pod naslovom "A Room of One's Own" u kojima su objavljena mnoga anonimna djela kako bi doprinijela razgovoru o feminizmu bez utjecaja osobnih predrasuda. Također, djela su potaknula diskusiju o položaju žena i rodnoj ravnopravnosti. Spomenuti primjer ukazuje na to kako anonimno pisanje može doprinijeti otvorenoj raspravi o važnim društvenim temama poput feminizma. Ovdje je važno napomenuti da je Woolf također koristila pseudonim, "Mary Beton," za svoje radove.

3.3. Stvaranje umjetničkog identiteta

Pseudonimi se često koriste kako bi se stvorio specifičan umjetnički identitet koji je odvojen od stvarnog identiteta autora. To može biti korisno kada autori pišu u različitim žanrovima ili žele eksperimentirati s različitim stilovima. Prema Jeršek (2018), mnogi autori koristili su pseudonime kako bi stvorili jedinstvenu i prepoznatljivu prisutnost u literaturi, omogućujući im da se izdvoje i stvore posebnu vezu s čitateljima. Na primjer, J.K. Rowling, poznata po serijalu "Harry Potter," koristi pseudonim Robert Galbraith za svoje kriminalističke romane kako bi izbjegla unaprijed formirane predrasude o njezinom radu.

3.4. Zaštita od profesionalnih posljedica

Katulić (2018) ističe da, u nekim slučajevima, autori mogu osjetiti potrebu za skrivanjem svojeg identiteta kako bi izbjegli moguće profesionalne posljedice. Bilo da se radi o kontroverznim stavovima koji se ne podudaraju s njihovim profesionalnim okruženjem ili o želji da se izbjegne sukob interesa, pseudonimnost može pružiti autoru potrebnu zaštitu. Anonimnost može biti način da se autor zaštiti od takvih posljedica. Istraživači u području zdravstva ili farmacije mogu koristiti pseudonime kako bi izbjegli pritisak ili pravne prijetnje od strane komercijalnih interesa.

U konačnici, razlozi zbog kojih se autori odlučuju za anonimno pisanje ili korištenje pseudonima raznoliki su i kompleksni. Oni odražavaju potrebu za zaštitom identiteta, privatnosti i slobode izražavanja, te ilustriraju kako anonimnost može biti moćan alat u stvaranju i dijeljenju umjetnosti i informacija bez suvišnih prepreka ili predrasuda.

Na temelju pregleda navedenih koncepata pseudonimnosti i anonimnosti kao i razloga njihovih korištenja dolazi se do saznanja kako prilikom organiziranja podataka i informacija unutar bibliografskih baza odnosno sustava posebnu pažnju treba staviti i na osiguranje svih navedenih potreba autora, odnosno prvenstveno na zaštitu identiteta i privatnosti. Načini i poteškoće korištenja pseudonima i anonima u bibliografskim sustavima razmotreni su u tekstu poglavlja koje slijedi.

4. KORIŠTENJE PSEUDONIMA I ANONIMA U BIBLIOGRAFSKIM SUSTAVIMA ORGANIZACIJE INFORMACIJA

Kako bi se razmotrili načini korištenja odnosno postupanje sa psudonimima i anonimima u bibliografskim sustavima ponajprije će se definirati bibliografska organizacija informacija, katalozi i konceptualni modeli za bibliografske podatke u općem smislu.

4.1. Bibliografska organizacija informacija

Bibliografska organizacija predstavlja temelj suvremenih knjižničarskih i informacijskih znanosti, igrajući nezamjenjivu ulogu u omogućavanju pristupa i upotrebe znanja i informacija. Kako Taylor i Joudrey (2009) naglašavaju, primarni cilj ove discipline je omogućiti korisnicima da lako pronađu informacije koje traže, bez obzira na format ili medij na kojem se informacija nalazi. Klasifikacija, opisivanje i povezivanje informacija nisu jednostavni postupci. Oni zahtijevaju duboko razumijevanje kako korisnici pristupaju i koriste informacije, kao i sposobnost anticipiranja budućih potreba i tehnoloških promjena. Kako Svenonius (2000) ističe u svom radu, intelektualne osnove bibliografske organizacije leže u razumijevanju prirode informacija, različitih oblika i formatima u kojima se pojavljuju, te u razumijevanju kako se ovi formati mijenjaju tijekom vremena. Rowley i Hartley (2017) pojašnjavaju kako bibliografska organizacija nije samo tehnički postupak, već i umjetnost. Postoji mnogo različitih načina na koje se informacije mogu klasificirati i opisati, a izbor pravog pristupa često ovisi o specifičnom kontekstu i potrebama korisnika. Na primjer, metoda klasifikacije koja je idealna za akademsku knjižnicu možda neće biti prikladna za školsku knjižnicu ili specijaliziranu istraživačku instituciju. U svom radu, Chan i Salaba (2016) ističu važnost pravilnika za katalogizaciju u postizanju konzistentnosti i preciznosti u bibliografskoj organizaciji. Kroz pažljivo definirane smjernice i pravila, ovi pravilnici pomažu knjižničarima i informacijskim stručnjacima da stvaraju kataložne zapise koji su jasni, dosljedni i upotrebljivi

za širok spektar korisnika. Uz to, bibliografska organizacija ne prestaje evoluirati. Kako tehnologija napreduje i informacijske potrebe društva se mijenjaju, metode i prakse bibliografske organizacije također se moraju prilagoditi. Weinberger (2007) ističe da u digitalnom dobu, kada je "sve raznoliko", tradicionalni pristupi moraju biti revidirani kako bi se održali relevantnim i učinkovitim. Bibliografska organizacija je složen i dinamičan proces koji zahtijeva kombinaciju teorijskog razumijevanja, praktičnih vještina i kreativnosti kako bi se osigurao efikasan pristup i upotreba informacija u različitim kontekstima i situacijama.

Jedna od osnova bibliografske organizacije informacija je katalog o kojem će se više govoriti u sljedećem potpoglavlju.

4.1.1. Katalog kao osnova bibliografske organizacije

Katalog odražava duboku strukturu i integraciju znanja unutar knjižničarskog sustava. Njegova uloga nije samo u pružanju informacija o dostupnosti materijala unutar knjižnice, već i u stvaranju kognitivnih mostova koji korisnicima omogućuju da razumiju i koordiniraju složenim informacijskim prostorom (Taylor i Joudrey 2009). Svenonius (2000) ističe kako katalog označava sustavno popisivanje i organiziranje materijala prema određenim pravilima i standardima kako bi korisnicima omogućio pretraživanje i pristup informacijama. Smatra ga osnovnim alatom bibliografske organizacije, ključnim za identifikaciju i lociranje materijala unutar knjižnice ili informacijskog sustava, bez kojeg bi korisnici teško pronašli materijale koje traže. Katalogiziranje, kao što je definirala Horvat (1995), nije samo puko nabranje materijala, već sustavna i promišljena aktivnost koja osigurava da svaki materijal dobije svoje logično mjesto. Katalog omogućuje korisnicima da pronađu, identificiraju, odaberu i dobiju resurse koji zadovoljavaju njihove informacijske potrebe. Povijesno gledano, katalogi su bili tiskani popisi koji su se ručno ažurirali i bili su prvenstveno orijentirani prema fizičkim kolekcijama knjižnice. Međutim, digitalna revolucija donijela je značajne promjene. Smiraglia (2001) naglašava kako digitalizacija omogućava dinamične i interaktivne kataloge, koji se mogu prilagoditi potrebama korisnika, omogućujući personalizirane pretraživačke strategije i preporuke. No, digitalizacija donosi i svoje izazove. Oliver (2010) upućuje na važnost RDA (eng. *Resource Description and Access*) kao novog pravilnika katalogizacije prilagođenog digitalnom okruženju. Dok su tradicionalni katalogi bili orijentirani prema objektima (primjerice, prema knjigama), RDA se fokusira na sadržaj, povezujući resurse na temelju njihovog sadržaja i odnosa s drugim resursima. Chan i Salaba (2016) dodatno nadopunjuju ovu diskusiju naglašavajući važnost sveobuhvatnog i integriranog pristupa katalogizaciji. Oni tvrde da, u eri Big Data i IoT (Internet stvari), katalog mora biti sposoban povezivati različite tipove informacija, od tradicionalnih

knjižničnih materijala do digitalnih artefakata i *real-time* podataka. Katalogizacija, u svom središtu, traži od knjižničara da budu kritički mislioci. Rowley i Hartley (2017) naglašavaju da je svaka odluka o katalogizaciji istovremeno i odluka o interpretaciji. Na primjer, kako kategorizirati roman koji prelazi žanrovske granice? Ili kako povezati digitalnu kopiju srednjovjekovne rukopisne knjige s njenim fizičkim originalom? Interoperabilnost, koju ističu Willer i Dunsire (2013), dodatno komplicira ovu sliku. U globalnom informacijskom ekosustavu, katalozi različitih knjižnica moraju "razgovarati" jedni s drugima. Jedan od alata koji omogućuje korisnicima pretraživanje više knjižnica ili kolekcija putem jednog sučelja je skupni katalog. Oni pružaju širi pogled na dostupne resurse i omogućuju korisnicima pristup materijalima izvan njihove primarne knjižnice. Primjeri takvih kataloga su ZaKi i CROLIST. ZaKi je skupni katalog koji omogućava pretraživanje resursa iz više knjižnica. Uz osnovne informacije o knjižničnom materijalu, korisnici mogu dobiti informacije o njegovoj dostupnosti u različitim knjižnicama, što omogućuje širu i učinkovitiju pretragu (Giunio i sur. 2015). CROLIST je drugi važan skupni katalog, specifičan za područje Hrvatske. Omogućava korisnicima pristup informacijama o resursima dostupnim u različitim hrvatskim knjižnicama. Integracijom različitih knjižničnih kataloga, CROLIST postaje centralna točka za pretraživanje knjižničnih resursa u Hrvatskoj, olakšavajući korisnicima pristup i lociranje željenih materijala (Willer 1994). Virtualna međunarodna normativna baza (VIAF) je primjer kako se ovakva interoperabilnost može postići na globalnoj razini, povezujući zapise o autorima iz različitih kataloga širom svijeta. CROLIST, VIAF i ZaKi temeljitije će se razraditi u istraživačkom djelu rada u kontekstu pseudonimnosti i anonimnosti.

Kako bi katalozi obnašali svoju svrhu, odnosno bili učinkoviti, razvijena su neka temeljna načela njihovog rada i formiranja navedena unutar pravilnika za katalogizaciju.

4.1.1.1. Pravilnici za katalogizaciju

Pravilnici za katalogizaciju imaju povijest koja seže unatrag više stoljeća, a njihov razvoj odražava evoluciju knjižničarske profesije i potrebe korisnika. Svenonius (2000) ukazuje na to da su pravilnici za katalogizaciju, od svog postanka, imali zadatak osigurati da informacije budu dostupne korisnicima na jednostavan i logičan način. U osnovi, pravilnici služe kao most između korisnika i informacija, omogućujući lakšu i učinkovitiju komunikaciju. Kako je objasnila Verona (1986), izrada abecednih kataloga nije trivijalna aktivnost. Postupci i smjernice detaljno su opisani kako bi se osigurala konzistentnost i točnost kataloga. Kada se pravilnici pridržavaju dosljednosti, korisnicima je omogućeno lakše pretraživanje i povezivanje

informacija među različitim knjižničnim katalozima. Izjava o međunarodnim kataložnim načelima podcrtava važnost globalne koherentnosti u pristupu katalogizaciji, naglašavajući važnost međunarodne suradnje među knjižničarima. Osim što pružaju smjernice za kreiranje kataložnih zapisa, pravilnici za katalogizaciju također su odraz teorijskih osnova bibliografske organizacije (Taylor i Joudrey 2009). Na primjer, kako se promijenila percepcija o tome što čini djelo i kako ga predstaviti u katalogu, tako su se mijenjali i pravilnici. Smiraglia (2001) duboko analizira ovu dinamiku, sugerirajući da pravilnici, poput AACR2 (The second edition of Anglo-American Cataloguing Rules), nisu samo instrumenti, već i odrazi dubokih razmišljanja o prirodi informacija. U doba digitalne transformacije, pravilnici se moraju prilagoditi novim oblicima informacija i novim načinima njihove upotrebe. Weinberger (2007) ukazuje na to da u digitalnom okruženju, gdje je "sve raznovrsno", fleksibilnost i prilagodljivost pravilnika postaju ključne. Ovo je osnova za razvoj RDA, koji, kako Oliver (2010) naglašava, prilagođava pravilnike katalogizacije svijetu weba, semantičkim tehnologijama i interoperabilnosti.

Rowley i Hartley (2017) primjećuju, unatoč svim promjenama i prilagodbama, osnovna načela katalogizacije ostaju ista: točnost, konzistentnost i korisnička orijentacija. Upravo zbog toga, međunarodna suradnja i koherentnost pravilnika su ključni. Različite knjižnice diljem svijeta trebaju "govoriti istim jezikom" kako bi omogućile korisnicima pristup informacijama bez obzira na geografske ili kulturalne granice.

Dolaskom digitalizacije pojavila se potreba i za razvijanjem učinkovitijih načina organiziranja informacija i pristupa velikom rasponu potreba vezanih uz različite vrste građe i načine korištenja bibliografskih zapisa. Upravo se iz tog razloga razvijaju konceptualni modeli pojašnjeni u nastavku.

4.2. Konceptualni modeli za bibliografske podatke

Konceptualni modeli postaju ključni alati u svijetu informacija, posebno u doba digitalizacije i sve složenijeg informacijskog okruženja. Oni pružaju teorijski okvir za razumijevanje i organiziranje informacija te omogućuju bolje razumijevanje korisničkih potreba i kako se te potrebe mogu zadovoljiti putem bibliografskih zapisnika. Kako Svenonius (2000) ističe, autorizirani podaci su ključni za konzistenciju i pouzdanost kataloga. U radu Mrzljak i Polanski (2016), razmotrena je važnost takvih modela poput FRAD (Functional Requirements for Authority Data) i IFLA-LRM (International Federation of Library

Associations and Institutions Library Reference Model). Ovi modeli osiguravaju jasan i konzistentan pristup dokumentiranju i predstavljanju informacija u sve složenijem digitalnom okruženju. Patton (2009) dodaje da je evolucija konceptualnih modela neizbježna kako bi se odgovorilo na promjene u načinu na koji korisnici traže i koriste informacije. S razvojem novih medija i formata, važnost prilagodbe i evolucije ovih modela postaje još očitija.

Vođeni načelima dostupnosti i jednostavnosti za jasnije razumijevanje načina organizacije podataka na temelju konceptualnih modela odabrani su FRAD i IFLA-LRM čije su glavne karakteristike navedene u nastavku.

a) FRAD (Functional Requirements for Authority Data) je konceptualni model koji se razvio kao odgovor na potrebu za boljim upravljanjem i korištenjem autoriziranih podataka. Prema Chan i Salaba (2016), FRAD pruža sveobuhvatan okvir koji definira entitete, atribute i odnose koji su relevantni za autorizirane podatke. Primjerice, entitet "osoba" u FRAD modelu može biti povezan s atributima poput imena, datuma rođenja i uloge (npr. autor, urednik). Autori također ističu kako FRAD identificira različite funkcije autoriziranih zapisa, uključujući:

Pronalaženje - omogućuje korisnicima da pronađu autorizirane zapise ili entitete na temelju određenih atribute.

Identifikacija - omogućuje korisnicima da razlikuju jedan entitet od drugog.

Kontekstualizacija - omogućuje korisnicima da shvate odnos između različitih entiteta.

Opravdanje ili objašnjenje - daje informacije o razlogu za odabir određene forme imena ili termina.

b) IFLA-LRM (Library Reference Model) je sveobuhvatan model koji je, prema Oliveru (2010), nastao kako bi se integrirali različiti modeli (kao što su FRBR, FRAD i FRSAD) u jedinstveni konceptualni okvir. IFLA-LRM pruža jasno definirane entitete, atribute i odnose relevantne za bibliografske zapise. Taylor i Joudrey (2009) pojašnjavaju kako IFLA-LRM omogućuje bolju interoperabilnost između različitih kataložnih sustava i standarda. Rowley i Hartley (2017) ističu kako su u srcu IFLA-LRM-a entiteti koji su ključni za bibliografske zapise, kao što su:

Djelo - apstraktna pojava poput teksta knjige ili muzičkog zapisivanja.

Izdanje - fizička ili digitalna manifestacija djela, kao što je tiskano izdanje knjige ili MP3 verzija pjesme.

Izraz - određena verzija ili interpretacija djela, poput prijevoda knjige ili orkestralne interpretacije simfonije.

Objekt - pojedinačna kopija izdanja, kao što je primjerak knjige u knjižnici.

Primjerice, entitet "djelo" u IFLA-LRM modelu predstavlja apstraktnu pojavu, dok je "izdanje" fizička manifestacija tog djela. Tako se, na primjer, roman "Ponos i predrasude" od Jane Austen smatra "djelom", dok je određeno izdanje tog romana, objavljeno određene godine s određenom naslovnicom, smatra "izdanjem".

Dakle, dok FRAD fokusira na autorizirane podatke i kako ih koristiti u bibliografskom kontekstu, IFLA-LRM pruža širi okvir za razumijevanje cijelog spektra bibliografskih informacija. Oba modela reflektiraju promjene u informacijskom okruženju i prilagodbe potrebama korisnika, što je naglašeno u radovima poput onih Weinbergera (2007) koji ističe sve veću kompleksnost digitalnog svijeta informacija.

Nakon razrade teorijskog dijela i definiranja ključnih pojmova vezanih za bibliografske sustave za organizaciju informacija, kataloge, skupne kataloge, uključujući i pravilnike za katalogizaciju te na kraju konceptualne modele slijedi povezivanje tih koncepata sa pseudonimima i anonimima koji predstavljaju dodatan izazov u organizaciji podataka.

4.3. Pseudonimnost i anonimnost u bibliografskim sustavima organizacije informacija

Pseudonimi i anonimi predstavljaju poseban izazov u bibliografskoj organizaciji. Identifikacija autora koji koriste različite pseudonime može biti složena. U prvom dijelu poglavlja bit će pojašnjeni načini postupanja sa pseudonimima i anonimima u bibliografskim sustavima organizacije informacija.

4.3.1. Načini postupanja sa pseudonimima i anonimima u bibliografskim sustavima organizacije informacija

U nastavku su navedeni neki od načina postupanja sa pseudonimima i anonimima prilikom organizacije informacija unutar bibliografskih baza tj. kataloga.

a) Ovlašteni oblik imena (*Authorized Access Point*) predstavlja ključni koncept u modernim bibliografskim standardima, a posebno u Resource Description and Access (RDA). Svrha ovlaštenog oblika imena je osigurati konzistentnost i preciznost u kataložnim zapisima, kako bi se olakšala pretraga i povezivanje informacija za korisnike knjižnica. U svom članku "Resource Description and Access (RDA): An Introduction for Reference Librarians", Miller (2011) pruža detaljni pregled RDA i njegovog značaja za knjižnične i informacijske stručnjake. Kroz ovaj izvor shvatljivi su ključni principi i pristupi RDA, koji služe kao osnova za tvrdnju o ovlaštenom obliku imena. Autorica naglašava važnost konzistentnosti i preciznosti u RDA. Kada autor koristi pseudonim, može doći do zabune ako se svaki put koristi različiti oblik imena. Ovlašteni oblik imena osigurava da se za svakog autora koristi isti oblik imena u svim zapisima, bez obzira na pseudonim koji je koristio (Miller 2011). RDA pruža smjernice kako kreirati i povezivati zapise kako bi korisnicima bilo lakše pristupiti željenim informacijama. Prema tome, ako autor koristi više pseudonima, ovlašteni oblik imena osigurava da korisnik može lako pristupiti svim djelima tog autora bez obzira na korišteni pseudonim. Na primjer, ako se Mark Twain pretražuje pod njegovim pravim imenom, Samuel Clemens, ovlašteni oblik imena omogućuje korisniku da pristupi svim njegovim djelima (Miller 2011). Autorica ističe da je glavna svrha ovlaštenog oblika imena osigurati jedinstven i prepoznatljiv pristup imenima i naslovima. Ovo je posebno važno u digitalnom okruženju gdje se informacije pretražuju i pristupa im brzo i efikasno (Miller 2011).

Kroz autoričin članak može se zaključiti da je ovlašteni oblik imena ključni element u RDA koji omogućuje knjižničarima da efikasno organiziraju i povezuju informacije te korisnicima olakšava pretragu i pristup željenim informacijama i kad je riječ o autoru koji koristi jedan ili više pseudonim.

b) Povezane reference (See Also References) igraju ključnu ulogu u organizaciji informacija i usmjeravanju korisnika prema relevantnim bibliografskim resursima, osobito

kada je riječ o pseudonimima, anonimima i drugim varijacijama imena. U članku "What is FRBR? A conceptual model for the bibliographic universe", Tillett (2005) analizira konceptualni model FRBR-a (Functional Requirements for Bibliographic Records) i objašnjava kako se može koristiti za povezivanje i organizaciju bibliografskih podataka. U svojem članku, Autorica razmatra osnovne komponente i funkcionalne zahtjeve FRBR-a, naglašavajući kako ovaj model omogućava knjižnicama da uspostave sveobuhvatne i koherentne bibliografske zapise. Kroz ovu strukturu, FRBR pomaže katalogizima da povezuju varijacije istog djela, uključujući i one koje koriste pseudonime. Kada korisnik pretražuje katalog pod pseudonimom, FRBR omogućava katalogu da prepozna taj pseudonim kao varijaciju određenog "djela" ili "izraza" i usmjerava korisnika prema relevantnom ovlaštenom obliku imena. U kontekstu FRBR-a, bibliografska kontrola postiže se putem povezivanja različitih entiteta i njihovih odnosa. Tillett (2005) naglašava važnost povezivanja i kontroliranja informacija kako bi se korisnicima osigurao pristup točnim i relevantnim informacijama (Tillett 2005). U slučaju pseudonima, "Povezane reference" omogućuju korisnicima da lako prepoznaju i pristupe svim djelima povezanim s određenim pseudonimom, čak i ako to nije ovlašten oblik imena u katalogu.

Kroz autoričin članak jasno je da je FRBR konceptualni model koji omogućuje knjižničnim katalogizima da efikasno povezuju i organiziraju bibliografske informacije, posebno kada je riječ o pseudonimima i njihovim povezanostima s ovlaštenim oblicima imena.

c) Bilješke o pseudonimu: Mnogi katalogi često uključuju bilješke u zapisima autora koje informiraju korisnike o pseudonimima koje autor koristi. U modernom kontekstu, s rastom digitalnih resursa i online kataloga, bilješke o pseudonimu postale su još važnije. Online katalogi često koriste algoritme i pretraživačke funkcije kako bi korisnicima omogućili lako povezivanje pseudonima s autorovim stvarnim imenom, osiguravajući da čitatelji mogu pristupiti svim djelima autora bez obzira na ime pod kojim su objavljena. Međutim, dok bilješke o pseudonimu pomažu korisnicima da pravilno identificiraju i povezuju djela s odgovarajućim autorima, također postoji potreba za zaštitom privatnosti autora. U nekim slučajevima, identitet iza pseudonima može ostati tajna ako je autor to izričito želio (Bakewell 2014).

d) Odvojeni zapisi: Svenonius (2000) u svom djelu "The Intellectual Foundation of Information Organization" duboko razmatra teorijske osnove i načela koja oblikuju organizaciju informacija. Jedan od ključnih aspekata koji se istražuje jest kako informacija treba biti organizirana kako bi se osigurala točnost, pristupačnost i relevantnost za korisnika.

Primjeri i obrazloženje iz Svenoniusove knjige (2000):

1. *Intelektualna struktura informacija*: Svenonius ističe da svaki zapis u katalogu nosi određeni intelektualni teret. Ovo nije samo mehanička kategorizacija, već odražava dublje razumijevanje sadržaja i konteksta informacije (Svenonius 2000). Kada se koristi pseudonim, važno je prepoznati "intelektualni teret" koji nosi, bilo da je to zbog povijesti autora, stilističkih razlika u njegovom pisanju pod različitim imenima ili neke druge karakteristike.
2. *Identitet nasuprot identifikaciji*: Prepoznavanje identiteta autora može biti ključno za razumijevanje konteksta djela. Ako je stvarni identitet autora skriven ili zamagljen kroz upotrebu pseudonima, može biti važno zadržati odvojeni zapis kako bi se korisniku omogućilo bolje razumijevanje konteksta (Svenonius 2000). Na primjer, autor koji piše pod pseudonimom može imati drugačiji stil, ton ili perspektivu od onoga što koristi pod svojim pravim imenom.
3. *Autonomija pseudonima*: U nekim slučajevima, pseudonim može steći toliko značenja ili popularnosti da postaje autonomna entiteta, odvojena od originalnog autora (Svenonius 2000). U takvim okolnostima, odvojeni zapis za pseudonim može osigurati da korisnici pristupaju informacijama s pravom perspektivom i razumijevanjem.
4. *Cjelovitost i transparentnost informacija*: Svenonius (2000) naglašava važnost osiguranja da katalozi pružaju transparentne i cjelovite informacije korisnicima. Ako se određeni pseudonim tretira kao odvojeni zapis, to može pomoći u osiguravanju da korisnici imaju potpuni uvid u različite aspekte i kontekst djela.

Autoričina analiza pruža duboko razumijevanje važnosti intelektualne osnove organizacije informacija. U kontekstu pseudonima, njeno istraživanje naglašava važnost pravilnog razumijevanja i tretiranja pseudonima kako bi se osigurao točan i relevantan pristup informacijama za korisnike kataloga.

e) Fleksibilnost pretraživanja: Moderni online katalozi koriste napredne funkcije pretraživanja koje prepoznaju pseudonime i automatski povezuju korisnike s relevantnim informacijama, čak i ako su unijeli pseudonim umjesto ovlaštenog imena.

U svom radu, Broughton (2006) naglašava potrebu za fasetnom klasifikacijom kao temeljem svih metoda pretraživanja informacija. Fasetna klasifikacija pristupa organizaciji informacija kroz kombiniranje različitih aspekata ili "faceta" pojedinog subjekta, čime se

omogućuje dublja i preciznija pretraga. To je posebno važno kada korisnik pretražuje podatke koji se mogu preklapati s drugim podacima ili su slični, kao što su pseudonimi.

Koristeći fasetnu klasifikaciju, online katalog može prepoznati poveznice između različitih pseudonima i ovlaštenih imena. Na primjer, ako korisnik unese pseudonim, fasetna klasifikacija omogućuje katalogu da poveže taj pseudonim s ovlaštenim imenom autora, kao i s drugim relevantnim informacijama o autoru ili njegovim djelima. Osim toga, omogućava korisnicima da pristupe sličnim ili povezanim informacijama kroz različite "facete" ili aspekte pretrage.

Dakle, Broughtonov pristup fasetnoj klasifikaciji potvrđuje potrebu za fleksibilnošću pretraživanja u modernim online katalozima. Omogućava katalozima da efikasno upravljaju i prezentiraju kompleksne informacije, uključujući one koje se odnose na pseudonime, pružajući korisnicima bogato i duboko iskustvo pretrage.

Pseudonimi se također mogu priznati u skladu s međunarodnim kataloškim načelima. IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) je izdala "Izjavu o međunarodnim kataloškim načelima" koja pruža smjernice za katalogizaciju i identifikaciju autora. Ova izjava promiče inkluzivan pristup katalogizaciji kako bi se osigurala precizna identifikacija autora, bez obzira na korištenje pseudonima.

Kad je riječ o korištenju pseudonima u hrvatskim katalozima, Katulić (2018) navodi kako se i dalje kao temelj postupanja sa psedonimima i anonimima koristi *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga* i to prema članku 96 autorice Verone iz 1986. godine. Glavne značajke organiziranja pseudonima i anonima prema navedenom pravilniku ukratko su navedene u nastavku.

4.3.1.1 Postupak sa pseudonimima i anonimima prema Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga u Republici Hrvatskoj

Kako bi se osigurala jedna od osnovnih svrha abecednog kataloga, a to je pregled svih publikacija nastalih od istog autora, kod postupanja sa pseudonimima posebno je bitno koristiti bibliografski pristup. Kako Horvat (1995) navodi korištenjem bibliografskog pristupa organizator kataloga otkriva pravo ime autora, koristi isti oblik autorovog imena bez obzira na ime koje stoji u publikaciji, dok autorovo djelo identificira jedinstvenim naslovom.

Prvotni zadatak organizatora kataloga prema Veroninom pravilniku je utvrditi čestinu javljanja autorovog pravog imena i pseudonima. U slučaju da autor češće piše pod

pseudonimom, katalogizator ima zadatak formirati jedinstvenu odrednicu koju u tom slučaju čini pseudonim. Katalogizator potom oblikuje opću uputnicu za pravo ime autora koju u obliku napomene upisuje unutar glavnih kataložnih jedinica ili se pravo ime unosi na pregledni listić ako se radi o katalozima koji upotrebljavaju pregledne listiće.

Nadalje, u slučaju da pravo ime autora nije moguće na gore naveden način povezati sa pseudonimom, odnosno ako pravo ime nije uopće poznato, potrebno je to naglasiti u napomeni. U slučaju korištenja većeg broja vlastitih imena ili pseudonima, postupak je takav da se pravo ime koristi kao jedinstvena odrednica, dok se za svaki pseudonim izrađuje opća uputnica.

Pravilnikom je obuhvaćen i slučaj u kojem autor neka djela piše pod pravim imenom, a druga pod pseudonimom. U navedenom slučaju dopušta se formiranje sporedne kataložne jedinice za ona djela u kojima autor nije pisao pod imenom ili pseudonimom koji čine jedinstvenu odrednicu.

Posljednje, jedinstvena odrednica u slučaju suradnje autora, odnosno korištenja zajedničkog pseudonima je upravo taj zajednički pseudonim, dok su opće uputnice sastavljene od pravih imena autora s naputkom karaktera pseudonima. U slučaju da autori u suradnji imaju i samostalna djela koja pišu pod pseudonimom, takva samostalna djela se uvrstavaju pod pravo ime autora ili njegov samostalni pseudonim.

Svim navedenim pristupima pokušava se omogućiti korisnicima da lako pristupe i povežu djela autora bez obzira na varijacije u imenovanju odnosno pseudonimnost i anonimnost, osiguravajući preciznost i sveobuhvatnost pretraživanja, no unatoč tome katalogizatori nerijetko nailaze na probleme prilikom unosa u katalog o čemu će se raspravljati u sljedećem poglavlju.

4.3.2. Potencijalni problemi prilikom katalogizacije pseudonima i anonima

Kako bi se pravilno katalogizirala djela autora koji koriste pseudonime, potrebno je koristiti normativne zapise koji priznaju različite identitete autora. U članku "Normativna baza imena u kontekstu Opće uredbe o zaštiti podataka" (Katulić 2018), istražuju se izazovi u upravljanju imenima posebno pseudonima u digitalnom dobu i važnost pravilne identifikacije autora.

Katulić (2018) u navedenom radu upozorava i daje primjere neadekvatnog korištenja pseudonima koji posljedično biva otkriven neispunjavajući time svoju temeljnu svrhu. Zaključuje kako prilikom organiziranja informacija sa pseudonimima, a time i anonimima,

katalogizator treba biti posebno oprezan i uzeti u obzir neke glavne odrednice autora i njegovog pseudonima. Primjerice, navodi kako je potrebno ustanoviti mogućnost razrješenja pseudonima, vjerojatnost i mogućnost njegovog povezivanja s pravim identitetom. Osim toga, treba voditi računa i o tome je li pseudonim uvriježen u javnosti te hoće li povezani podaci biti vidljivi samo katalogizatorima ili i drugim korisnicima kataloga.

Lakoš (2014) pruža uvid u duboki povijesni kontekst pseudonima, istražujući kako su se koristili kroz stoljeća i kako su utjecali na percepciju autora. Jeršek (2018) detaljno analizira ovaj izazov, posebno se fokusirajući na antičke autore u međunarodnoj bazi VIAF. Kad autor koristi pseudonime, često nije samo pitanje identifikacije različitih imena, već i razumijevanja razloga zbog kojih se određeni pseudonim koristi. To može biti zbog želje autora da razdvoji različite žanrove, stilove pisanja ili možda iz političkih ili osobnih razloga. Taylor i Joudrey (2009) objašnjavaju kako pseudonimnost može otežati tradicionalne metode katalogizacije. Primjerice, ako je autor poznat pod više imena, postavlja se pitanje pod kojim imenom katalogizirati njegovo djelo. Osim toga, postoji i rizik od fragmentacije djela autora kada se njegove knjige pohranjuju pod različitim imenima. Chan i Salaba (2016) u svom djelu "Cataloging and Classification" navode kako pravilnici i standardi, poput RDA, pomažu u rješavanju ove dileme nudeći smjernice za povezivanje pseudonima s pravim imenom autora. Ovo omogućuje korisnicima da slijede veze između pseudonima i stvarnog imena, pružajući im potpuniji kontekstualni uvid u autora i njegova djela. U svom radu Weinberger (2007) dalje istražuje kako digitalni okviri mogu biti korisni u rješavanju pitanja pseudonimnosti. U digitalnom okruženju, dinamički katalogi omogućuju brže ažuriranje i pružaju mogućnost kreiranja bogatijih veza između povezanih informacija. Stoga pseudonimi, umjesto da postanu izvorom konfuzije, mogu postati sredstvo za dublje istraživanje autorske povijesti, intencija i kreativnih izraza. Smiraglia (2001) navodi važnost priznavanja kako pseudonimnost može pružiti značajne uvide u povijest literature i kulturne kontekste. Na primjer, razlozi zbog kojih su žene u prošlim stoljećima koristile muške pseudonime pružaju uvid u društvene i kulturne dinamike tog vremena.

Pregledom literature u prethodnom poglavlju utvrđeno je kako bibliografska organizacija informacija nije samo obična tehnička aktivnost. Svennonius (2005) potiče razmišljanje o dubokim intelektualnim temeljima ovog procesa, ističući kako svaka odluka u katalogizaciji odražava određenu filozofiju informacije. Kroz pažljivu katalogizaciju, standardizaciju i primjenu konceptualnih modela, knjižnice i informacijski centri postavljaju temelje za obrazovanje, znanstveno istraživanje i cjeloživotno učenje. Važnost navedene

pažljive i sistematske katalogizacije posebno do izražaja dolazi kad je riječ o organiziranju podataka i informacija autora koji pišu anonimno ili pod jednim ili više pseudonima. Iako su ustanovljeni mnogi mehanizmi i načini organiziranja pseudonima i anonima unutar bibliografskih baza i dalje je vidljivo da navedena organizacija ne daje uvijek pozitivan ishod. Odnosno i dalje se događa da prava imena autora koji to ne žele dođu u javnost, postajući vidljiva ne samo katalogizatorima već i korisnicima njihovih usluga.

5. ISTRAŽIVAČKI DIO

5.1. Uvod u istraživanje

Istraživanje se temelji na usporedbi rezultata pretraživanja autora koji koriste neki oblik pseudonima ili anonima u bibliografskim bazama podataka odnosno katalogima. Za potrebe razmatranja rezultata pretraživanja autora koji koriste pseudonim ili autorovih djela u slučaju korištenja anonima odabrana su dva skupna kataloga CROLIST i ZaKi kao i međunarodna bibliografska baza VIAF. Navedeni katalogi izabrani su radi svoje poznanosti, odnosno svoga učestalog korištenja na ovim prostorima. U nastavku su opisane glavne karakteristike navedenih kataloga i baza koje su korištene u ovom istraživačkom radu.

CROLIST

CROLIST (Croatian Library and Information System) je hrvatski umreženi knjižnični sustav i skupni katalog koji je integriran u stvarnom vremenu. Osnovan na temelju distribuirane relacijske baze podataka, ovaj sustav omogućava centralizirano pretraživanje i upravljanje bibliografskim zapisima unutar Hrvatske. CROLIST u svom fondu sadrži bibliografske zapise koje je izradila Nacionalna i sveučilišna knjižnica (NSK) te zapise iz drugih hrvatskih knjižnica koje su postale dio ovog kooperativnog katalogizacijskog sustava. Ovaj sustav pokriva razdoblja katalogizacije od prije 1990. godine pa sve do danas, integrirajući pritom različite formate i standarde za katalogizaciju. Takva centralizirana baza podataka omogućava knjižnicama da dijele resurse, smanjuju dupliranje napora i postižu veću dosljednost u katalogizacijskim standardima. U članku se također ističe tehnička infrastruktura CROLIST-a, koji se temelji na modernim informacijskim tehnologijama dostupnima u to vrijeme, kako bi se osigurao pouzdan i brz pristup informacijama.

ZaKi

ZaKi (Zajednički katalog knjižnica Istre) predstavlja integrirani sustav knjižnica u Istarskoj županiji u Republici Hrvatskoj. To je platforma na kojoj se mogu pretraživati kolekcije različitih knjižnica unutar te regije. Pomoću ZaKi-ja, korisnici mogu jednostavno pristupiti resursima različitih knjižnica iz Istre na jednom mjestu. Osim što služi kao pretraživačka

platforma, ZaKi također omogućava knjižnicama da surađuju na različitim aspektima upravljanja knjižničnim resursima. Mreža knjižnica koje sudjeluju u sustavu ZaKi doprinose skupnom katalogu, što znači da korisnici mogu pretraživati resurse iz različitih knjižnica na jednom mjestu. Ovo olakšava pristup informacijama i materijalima širom Istarske regije. Kroz kooperativne napore, knjižnice mogu dijeliti resurse i stručnost, što dovodi do bolje kvalitete usluge za korisnike.

VIAF

VIAF (Virtual International Authority File) predstavlja značajnu inovaciju u svijetu bibliografske organizacije, pružajući sveobuhvatan i integriran pristup autoriziranim informacijama na međunarodnoj razini. VIAF je rezultat suradnje među različitim nacionalnim knjižnicama i drugim organizacijama širom svijeta. Cilj VIAF-a je objediniti autorizirane zapise iz raznih izvora kako bi se stvorila jedinstvena i normalizirana baza podataka koja bi služila kao globalni referentni izvor za autorizirane informacije. Ovaj pothvat ima duboke implikacije za praksu katalogizacije i pristup informacijama. Tradicionalno, svaka knjižnica ili organizacija razvila je vlastiti skup autoriziranih zapisa, što je često rezultiralo varijacijama u načinu na koji su entiteti (poput imena autora) zapisivani i normalizirani. VIAF se bavi ovim problemom tako što omogućava ujedinjenje i usklađivanje različitih zapisa, istovremeno pružajući jasan identifikator za svaki entitet. Weinberger (2007) ističe kako digitalna revolucija mijenja način na koji razmišljamo o organizaciji informacija. U tradicionalnom okruženju, informacije su bile fiksne i statične. No, u digitalnom okruženju, informacije postaju fluidnije i dinamičnije. VIAF je odraz te promjene. Umjesto da svaka institucija ima vlastitu izoliranu bazu autoriziranih informacija, VIAF omogućuje stvaranje dinamičnog, povezanog i integriranog sistema. Uz podršku tehnologija poput Linked Data, VIAF ne samo da povezuje autorizirane informacije, već ih čini dostupnima i povezanim s drugim izvorima na webu. Još jedan ključni aspekt VIAF-a je njegova sposobnost da podržava višejezičnost odražavajući globalni karakter interneta. Ovo je od velike važnosti u svijetu gdje informacije prelaze granice i gdje je ključno razumijevanje i povezivanje informacija na više jezika.

5.2. Svrha i cilj istraživanja

Svrha istraživanja jest utvrditi na koji se način postupa s anonimnim djelima i s djelima objavljenim pod pseudonimom u katalogima i bibliografskim bazama.

Cilj istraživanja jest na temelju rezultata pretraživanja usporediti načine prikazivanja rezultata pretraživanja autora koji koriste pseudoim ili anonim u različitim katalogima (CROLIST i ZaKi) odnosno međunarodnoj bazi (VIAF) te utvrditi jesu li podaci autorovog pravog identiteta povezani sa pseudonimom odnosno anonimom.

Glavni istraživački problemi odnosno istraživačka pitanja navedeni su u nastavku.

5.3. Istraživačka pitanja

1. Usporediti načine prikazivanja rezultata pretraživanja autora pod pseudonimom ili anonimom unutar hrvatskih kataloga i međunarodne bibliografske baze (CROLIST, ZaKi i VIAF).
2. Ispitati postoje li poveznice autorovog pravog identiteta s korištenim pseudonimom odnosno anonimom unutar kataloga i baze (CROLIST, ZaKi i VIAF) .
3. Okupljaju li se u katalogima (CROLIST, ZaKi) i međunarodnoj bazi podataka (VIAF) svi radovi istog autora, neovisno o tome objavljuje li autor pod svojim pravim imenom i jednim ili više pseudonima?
4. Jesu li u katalogu zaštićeni podaci o autorima koji objavljuju pod pseudonimima?

5.4. Metodologija istraživanja

Kako bi se odgovorilo na istraživačka pitanja učinjena je analiza sadržaja na način da su unutar pretraživača kataloga CROLIST i ZaKi te unutar međunarodne baze VIAF pretraženi pojedini autori odnosno književno djelo. Odlučeno je upotrijebiti primjer pretraživanja autora Fernanda Pessoae, J. K. Rowling, Erica Arthura Blaira, Elene Ferrante i djela Beowulf. Navedni autori su odabreni jer su ili pisali pod pseudonimom, ali široj javnosti je poznat i njihov pravi identitet (Pessoa, Rowling i Blaire) ili koriste samo svoj pseudonim na način da pravi identitet nije poznat javnosti (Ferrante). Djelo Beowulf je pretraženo kao primjer djela anonimnog autora. Za analizu utvrđenih rezultata u obzir su uzeti način prikaza rezultata pretraživanja, povezanost autorovog pravog imena sa pseudonimom i broj dobivenih rezultata pretraživanja. Primjeri pretraživanja pojedinih autora i djela nalaze se u nastavku.

5.5 Rezultati i rasprava istraživanja

U sljedećim podnaslovima mogu se pronaći rezultati pretraživanja pojedinih autora i djela u različitim katalogima (CROLIST i ZaKi) odnosno međunarodnoj bazi (VIAF) kao i njihova međusobna usporedba.

5.5.1. Pretraživanje autora Fernanda Pessoae i njegovih pseudonima unutar bibliografskih kataloga

Fernando Pessoa je portugalski pisac s mnogim heteronimima te je zbog toga dobar primjer kako knjižnični katalogi povezuju radove pod različitim identitetima. Katalogizatori su trebali stvoriti normativni zapis za svaki heteronim (npr. Alberto Caeiro, Ricardo Reis) kako bi sva djela napisana pod tim pseudonimom bila povezana s pravim imenom Fernanda Pessoae. Na taj način, korisnici koji traže radove Fernanda Pessoae trebali bi moći pronaći i djela napisana pod njegovim heteronimima.

U nastavku se nalazi opširnija usporedba kako bi se bolje razumjelo kako su katalogi VIAF,

ZaKi i CROLIST evidentirali i organizirali informacije o Fernandu Pessoa i njegovim heteronimima.

VIAF (Virtual International Authority File)

U slučaju Fernanda Pessoe, VIAF sadržava njegov glavni autorizirani zapis, uključujući njegovo pravo ime, biografske informacije i povezane zapise o njegovim djelima.

Kako bi bolje predstavio kompleksnost Pessoine književnosti, VIAF također sadržava zapise o njegovim heteronimima, kao što su Alberto Caeiro, Ricardo Reis i Álvaro de Campos. VIAF također omogućuje pretragu djela koja su povezana s ovim autorom i njegovim heteronimima. To korisnicima olakšava pristup širokom spektru Pessoine književnosti i istraživanju vezanih radova.

U slučaju Fernanda Pessoa, koji je poznat po svojim heteronimima, VIAF ima normativni zapis za Pessoa kao osobu, s poveznicama na različite pseudonime ili heteronime pod kojima je pisao. Navedeno je vidljivo na Slici 1 i Slici 2.

VIAF također koristi različite izvore i nacionalne autorizirane datoteke kako bi stvorio sveobuhvatni zapis. Kroz ovakav pristup, VIAF osigurava visoku razinu integriteta i preciznosti informacija. To znači da pseudonimi i heteronimi poput onih koji pripadaju Fernandu Pessoa neće ostati neotkriveni; umjesto toga, bit će jasno povezani s autorovim stvarnim identitetom.

Slika 1. Prikaz rezultata pretraživanja autorovog pravog imena (VIAF).

Search

Select Field: Personal Names Select Index: All VIAF Search Terms: Ricardo Reis

Search

58 headings found for *Ricardo Reis*

Heading	Type	Sample Title
1 Pessoa, Fernando, 1888-1935	Personal	Antinous. Poesias de Alvaro de Campos Marinheiro : drama estático em um quadro Marinheiro : drama estático em um quadro
Pessoa, Fernando		Das Buch der Unruhe des Hilfsbuchhalters Bernardo Soares
1888-1935		Soares
1935-1888		Libro del desasosiego
1888-1935		
Fernando Pessoa		
Pessoa, F. 1888-1935		
1935-1888		
Reis, Ricardo, 1888-1935		
Soares, Bernardo		
Pessoa, Fernando António Nogueira		
Nogueira Pessoa, Fernando Antonio, 1888-1935		
Caeiro, Alberto, 1888-1935		

Slika 2. Prikaz rezultata pretraživanja pseudonima Fernanda Pessoe prema osobnom imenu (VIAF).

ZAKI (Skupni katalog sustava Zaki)

Budući da je Fernando Pessoa portugalski autor, ZAKI sadržava sve informacije o njegovim djelima koja su dostupna u hrvatskim knjižnicama. To uključuje prijevode njegovih djela na hrvatski jezik i literaturu koja se bavi njegovim književnim opusom (Slika 3 i Slika 4).

U zapisu o djelima, svaki pseudonim Fernanda Pessoa, kao što su Caeiro, Reis i Campos ima vlastiti zapis koji sadrži informacije o djelima koja su povezana s tim pseudonimom. Na primjer, zapis za "Pjesnički Ciklus Alberta Caeira" sadržava informacije o knjigama i pjesmama napisanim pod tim pseudonimom.

Slika 3. Pretraživanje prema pravom imenu autora (ZaKi).

Slika 4. Pretraživanje prema naslovu djela: Pjesnički ciklus Alberta Caeira (ZaKi).

CROLIST (Katalog Sveučilišta u Zagrebu)

CROLIST kako je vidljivo na Slici 5 i Slici 6 sadržava knjige, članke i radove koji se bave Fernando Pessoinim djelom i dostupni su unutar Sveučilišta u Zagrebu i njegovih knjižnica. Nadalje, CROLIST ima zapis o samom autoru pod njegovim pravim imenom, Fernando Pessoa. Taj zapis sadržava biografske informacije o autoru, njegove pseudonime (npr. Alberto Caeiro, Ricardo Reis, Álvaro de Campos) i ostale relevantne podatke.

Osim toga, CROLIST koristi autorizirane zapise i ključne riječi kako bi olakšao pretragu i identifikaciju radova Fernanda Pessoa i njegovih pseudonima. Ovi zapisi pomažu korisnicima da pronađu djela autora bez obzira na pseudonim pod kojim su napisana.

The screenshot shows a search interface with three main columns. The left column contains a list of search filters and categories, including 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira (4)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Život i djelo (3)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- "Đavolji čas" (3)', 'Portugalska književnost -- 20. st. (2)', 'Postmoderna -- Talijanski roman (1)', 'Stvarne osobe (književni likovi) -- Eseji i studije (1)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Interpretacije i kritike (1)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Recepcija -- Hrvatska (1)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Soneti (1)', 'Koljenšić, Radislav (1)', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- "Livro do dosassossego" (1)', 'Tabucchi, Antonio -- Interpretacije i kritike (1)'. The middle column displays search results, including 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira 1888-1935' with a rating of 4 stars and 'Slični radovi (3)', '09. Pjesme : (izbor) / Fernando Pessoa ; preveo Nikica Talan' with a rating of 4 stars and 'Slični radovi (3)', '10. Pjesme / Alvaro de Campos ; preveo Nikica Talan' with a rating of 4 stars and 'Slični radovi (3)', '11. Izabrane pjesme = Obra poetica / Fernando Pessoa ; izabrao i prepjevao Mirko Tomasović' with a rating of 4 stars and 'Slični radovi (2)', and '12. Izabrani prepjevi / [odabrao i prepjevao] Nikola Miličević' with a rating of 5 stars. The right column shows a list of authors and subjects, including 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Život i djelo', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- "Đavolji čas"', 'Portugalska književnost -- 20. st.', 'Postmoderna -- Talijanski roman', and 'Stvarne osobe (književni likovi)'. The top right corner shows a list of authors: 'Ciuaru, Paul', 'Alberti, Rafael', 'Pasternak, Boris Leonidovič', 'Jimenez, Juan Ramon', 'Ungaretti, Giuseppe', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira, "Livro do dosassossego"', 'Leglise-Costa, Pierre', 'Lopes, Teresa Rita', 'Salinas, Pedro', 'Verlaine, Paul', 'Puškin, Aleksandr Sergejevič', and 'Yeats, William Butler'.

Slika 5. Pretraživanje po pravom imenu autora (CROLIST).

The screenshot shows a search interface with three main columns. The left column contains a list of search filters and categories, including 'Nogueira -- Recepcija -- Postmoderna (1)', 'Portugalsko pjesništvo -- 20. st. (1)', 'Jezik', 'Hrvatski (51)', 'Drugi (2)', 'Francuski (1)', 'Talijanski (1)', 'Godina nastanka', '2022 (1)', '2013 (1)', '2012 (2)', '2007 (3)', '2005 (2)', '2004 (2)', '2003 (5)', '2002 (2)', '2001 (3)', '2000 (3)', '1999 (1)', '1998 (2)', '1997 (4)', '1996 (2)', '1991 (10)'. The middle column displays search results, including 'Tarbuk ; s portugalskog prevela Tanja Tarbuk' with a rating of 4 stars and 'Kopirivnica : Šareni dućan, 2012', '14. Antologija svjetske ljubavne poezije 20. stoljeća / [priredio] Zvonimir Golob' with a rating of 5 stars and 'Zagreb : Mozaik knjiga, 1997. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske)', '15. Proza Ricarda Reisa / Fernando Pessoa ; s portugalskog prevela Tanja Tarbuk' with a rating of 4 stars and 'Zagreb : Konzor, 2007', '16. Izabrane pjesme / Fernando Pessoa ; priredio i preveo Mirko Tomasović' with a rating of 4 stars and 'Zagreb : Konzor, 1997. (Zagreb : Tiskara Frigelj)', and '17. Čuvar stada & Zaljubljeni pastir = O Guardador de Rebanhos & O Pastor Amoroso / Fernando Pessoa [i. e.] Alberto Caeiro ; s portugalskog jezika prepjevala i predgovor napisala Meri Grubić' with a rating of 4 stars and 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira'. The right column shows a list of authors and subjects, including 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Interpretacije i kritike', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Recepcija -- Hrvatska', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Soneti', 'Koljenšić, Radislav', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- "Livro do dosassossego"', 'Tabucchi, Antonio -- Interpretacije i kritike', 'Pessoa, Fernando Antonio Nogueira -- Recepcija -- Postmoderna', and 'Portugalsko pjesništvo -- 20. st.'.

Slika 6. Pretraživanje po pseudonimu Fernanda Pessoe. (CROLIST).

Ova usporedba ilustrira kako različiti katalogi služe različitim svrhama i sadrže informacije relevantne za svoje korisnike. VIAF je globalni katalog koji integrira autorizirane zapise iz cijelog svijeta, dok su ZAKI i CROLIST specifični za Hrvatsku i njezine knjižnice. Sve ove baze podataka imaju svoju ulogu u olakšavanju pristupa informacijama o Fernando Pessoa i drugim autorima u njihovim različitim kontekstima. Kako je vidljivo za razliku od VIAF-a, ZaKi možda manje detaljno prati Pessoaine heteronime, jer je fokusiran na hrvatske knjižnice i njihovu literaturu. Međutim, ako su hrvatski autori ili istraživači napisali radove o Pessoa i njegovim heteronimima, ti bi zapisi trebali biti dostupni u katalogu.

U ovom primjeru je vidljivo kako je autorovo pravo ime povezano sa pseudonimima koje on koristi, pritom nije ni na koji način njegovo pravo ime ostalo privatno ili zaštićeno, već je dostupno svim korisnicima kataloga.

5.5.2. Pretraživanje autorice J. K. Rowling i njezinog pseudonima unutar bibliografskih kataloga

Autorica J.K. Rowling također dio svoje literature objavljuje pod pseudonimom Roberta Galbraith. Katalogi sadržavaju informacije o oba identiteta autorice kako bi korisnici mogli pronaći sve njene radove, bez obzira na to pod kojim identitetom su napisani.

Postupak postupanja sa pseudonimom J.K. Rowlinga u katalozima CROLIST, ZaKi i VIAF može se razlikovati, jer svaki od tih kataloga ima svoj fokus i svrhu kako je prikazano u nastavku.

CROLIST (Katalog Sveučilišta u Zagrebu)

Kako je prikazano na Slici 7 i Slici 8 u slučaju J.K. Rowling, CROLIST sadržava informacije o njezinim knjigama i drugim djelima koja su dostupna unutar knjižnica na Sveučilištu u Zagrebu. To uključuje hrvatske prijevode njezinih knjiga i literaturu koja se bavi njezinim radom.

Nadalje, CROLIST ima zapis o samoj autorici pod njezinim pravim imenom, J.K. Rowling. Taj zapis sadržava biografske informacije o autorici, uključujući podatke o pseudonimima koje je koristila, kao što je "Robert Galbraith".

Svako djelo napisano pod pseudonimom "Robert Galbraith" također ima zaseban zapis. Ovi zapisi sadrže informacije o knjigama, kratkim pričama ili drugim radovima koje je J.K. Rowling napisala pod tim pseudonimom.

CROLIST koristi autorizirane zapise i ključne riječi kako bi olakšao pretragu i identifikaciju radova J.K. Rowling i njezinog pseudonima "Robert Galbraith." Ovi zapisi omogućuju korisnicima da pronađu sva djela autora bez obzira na pseudonim pod kojim su napisana.

The screenshot shows the CROLIST search interface. The search bar contains 'J K ROWLING'. The results are sorted by relevance. The first three results are visible:

- Nemirna krv** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskoga prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Mozaik knjiga, 2021
- Smrtonosno bijelo** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskog prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Denona, 2018 [i. e. 2019]
- Srce crno kao tinta** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskoga prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Mozaik knjiga, 2023

The right sidebar shows the availability of these books in various libraries, such as Zadar, Sisak, Čakovec, Vinkovci, Šibenik, Knin, Dubrovnik, Karlovac, Vukovar, Driš, Zadar, Novi Marof, Split, Solin, Našice, Osijek, Požega, Rijeka, and Pula.

Slika 7. Pretraživanje prema autoru po pravom imenu autora (CROLIST)

The screenshot shows the CROLIST search interface with the search bar containing 'robert galbraith'. The results are sorted by relevance. The first three results are visible:

- Nemirna krv** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskoga prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Mozaik knjiga, 2021
- Smrtonosno bijelo** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskog prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Denona, 2018 [i. e. 2019]
- Srce crno kao tinta** : [roman o Cormoranu Strikeu] / Robert Galbraith ; s engleskoga prevela Mirna Čubranić
Rowling, Joanne Kathleen
Zagreb : Mozaik knjiga, 2023

The right sidebar shows the availability of these books in various libraries, such as Zadar, Sisak, Čakovec, Vinkovci, Šibenik, Knin, Dubrovnik, Karlovac, Vukovar, Driš, Zadar, Novi Marof, Split, Solin, Našice, Osijek, Požega, Rijeka, and Pula.

Slika 8. Pretraživanje prema pseudonimu autorice J.K. Rowling (CROLIST).

ZAKI (Skupni katalog sustava Zaki)

ZAKI sadržava knjige i radove J.K. Rowlinga dostupne u knjižnicama u Hrvatskoj, uključujući i eventualne prijevode na hrvatski jezik. U ZaKi katalogu koriste se ključne riječi i autorizirani zapisi kako bi se olakšala pretraga i identifikacija radova J.K. Rowling i njenog pseudonima "Robert Galbraith."

Isto kao i CROLIST, ZAKI se koncentrira na književna djela, a informacije o pseudonimima J.K. Rowling bit će detaljno razrađene ako su relevantne za knjižnične svrhe u Hrvatskoj. Slično kao i CROLIST, ZAKI sadržava opsežnije informacije o autoru, uključujući pseudonime (Slika 9 i Slika 10).

The screenshot shows a search for 'Rowling Joanne Kathleen' in the ZAKI catalog. The search bar contains the author's name. Below the search bar, there are navigation links: 'Odabrani katalog' (Selected catalog) and 'Skupni katalog sustava Zaki' (Overall catalog of the ZAKI system). The search results show 426 results. On the left, there is a sidebar with 'Za posudbu' (For borrowing) and 'Autor' (Author) sections. The 'Za posudbu' section lists various libraries and their counts: Gradska knjižnica (113), GKMM Središnjica (91), GKČ Pula - Središnja knjižnica (80), GKKA "Ivan Goran Kovačić" (76), and Gradska knjižnica Ante Kovačića (66). The 'Autor' section lists: Rowling, Joanne Kathleen (426), Radcliffe, Daniel (33), Grint, Rupert (30), and Watson, Emma (30). The main results area shows two books: 1. 'Dudov svilac' by Robert Galbraith, translated by Mirna Čubranić, published in Zagreb in 2015. 2. 'Karijera zla' by Robert Galbraith, translated by Mirna Čubranić. Both books are available for borrowing (Za posudbu).

Slika 9. Pretraživanje po pravom imenu autora (ZaKi).

The screenshot shows a search for 'Robert Galbraith' in the ZAKI catalog. The search bar contains the author's name. Below the search bar, there are navigation links: 'Odabrani katalog' (Selected catalog) and 'Skupni katalog sustava Zaki' (Overall catalog of the ZAKI system). The search results show 414 results. On the left, there is a sidebar with 'Za posudbu' (For borrowing) and 'Autor' (Author) sections. The 'Za posudbu' section lists various libraries and their counts: Gradska knjižnica (113), GKMM Središnjica (91), GKČ Pula - Središnja knjižnica (80), GKKA "Ivan Goran Kovačić" (76), and Gradska knjižnica Ante Kovačića (66). The 'Autor' section lists: Rowling, Joanne Kathleen (414), Radcliffe, Daniel (33), and Grint, Rupert (30). The main results area shows two books: 1. 'Career of evil' by Robert Galbraith, published in London in 2015. 2. 'Career of evil' by Robert Galbraith, translated by Rowling, Joanne Kathleen. The first book is marked as 'Posuđeno' (Borrowed).

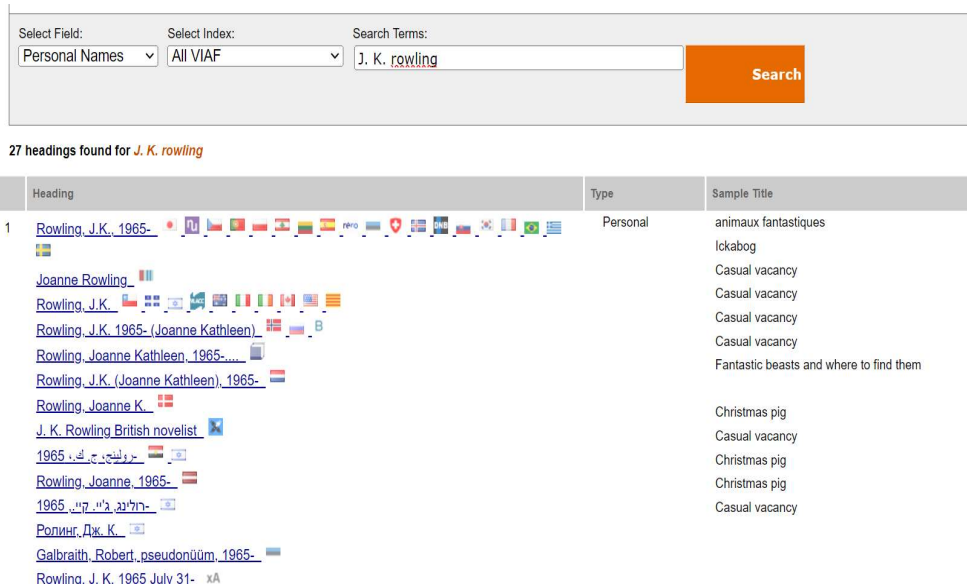
Slika 10. Pretraživanje po pseudonimu autorice J.K. Rowling (ZaKi).

VIAF (Virtual International Authority File)

U slučaju J.K. Rowling, VIAF sadržava njezin glavni autorizirani zapis, uključujući njezino pravo ime (Joanne Rowling) i informacije o njezinim knjigama. Također sadržava informacije o njezinom pseudonimu (Robert Galbraith).

VIAF se fokusira na globalnu identifikaciju autorice i povezivanje informacija o J.K. Rowling iz različitih izvora, čime se omogućuje međunarodnim istraživačima da pristupe informacijama o njoj i njezinim djelima.

VIAF također koristi autorizirane zapise, ali ovisi o informacijama koje pružaju nacionalni katalozi. Navedeno je vidljivo na Slici 10 i Slici 11.

The screenshot shows the VIAF search interface. At the top, there is a search bar with three fields: "Select Field:" (set to "Personal Names"), "Select Index:" (set to "All VIAF"), and "Search Terms:" (containing "J. K. rowling"). An orange "Search" button is to the right. Below the search bar, it says "27 headings found for J. K. rowling". A table displays the search results with three columns: "Heading", "Type", and "Sample Title".

Heading	Type	Sample Title
1 Rowling, J.K., 1965-	Personal	animaux fantastiques
Joanne Rowling		Ickabog
Rowling, J.K.		Casual vacancy
Rowling, J.K. 1965- (Joanne Kathleen)		Casual vacancy
Rowling, Joanne Kathleen, 1965-		Casual vacancy
Rowling, J.K. (Joanne Kathleen), 1965-		Fantastic beasts and where to find them
Rowling, Joanne K.		
J. K. Rowling British novelist		Christmas pig
1965 - جروالینگ، ج. ك.		Casual vacancy
Rowling, Joanne, 1965-		Christmas pig
1965 - רולינג, ג'יי. קיי.		Christmas pig
Роллинг, Дж. К.		Casual vacancy
Galbraith, Robert, pseudoným, 1965-		
Rowling, J. K. 1965 July 31- xA		

Slika 11. Pretraživanje prema osobnom imenu koristeći pravo ime autorice (VIAF).

search

Select Field: Personal Names | Select Index: All VIAF | Search Terms: robert galbraith | Search

25 headings found for *robert galbraith*

Heading	Type	Sample Title
1 Rowling, J.K., 1965-	Personal	animaux fantastiques
Joanne Rowling		Ickabog
Rowling, J.K.		Casual vacancy
Rowling, J.K. 1965- (Joanne Kathleen)		Casual vacancy
Rowling, Joanne Kathleen, 1965-		Casual vacancy
Rowling, J.K. (Joanne Kathleen), 1965-		Fantastic beasts and where to find them
Rowling, Joanne K.		Christmas pig
J. K. Rowling British novelist		Casual vacancy
1965 - رولنج، ج. ك.		Christmas pig
Rowling, Joanne, 1965-		Christmas pig
1965 - רולנינג, ג'יי. קיי.		Casual vacancy
Роллинг, Дж. К.		
Galbraith, Robert, pseudonim, 1965-		
Rowling, J. K., 1965 July 31-		

Slika 12. Pretraživanje prema osobnom imenu koristeći pseudonim (VIAF).

U usporedbi, kako je već ranije navedeno, CROLIST i ZaKi su lokalni katalogi koji služe knjižnicama u Hrvatskoj i fokusirani su na dostupne resurse u toj regiji. S druge strane, VIAF je globalni katalog koji se koristi za identifikaciju autora i povezivanje informacija o autorima širom svijeta, uključujući pseudonime. Stoga je jasno da VIAF pruža najkompletniju sliku o J.K. Rowling, uključujući i njezin pseudonim Roberta Galbraitha, jer je usmjeren na globalnu identifikaciju autora.

Ponovno, treba istaknuti kako ni ovdje pravo ime nije nepovezano sa pseudonimom koji autorica koristi. Posljedica je to toga što očito autorica nije zahtijevala da se ne otkrije njezin pravi identitet prilikom pisanja pod pseudonimom.

5.5.3. Pretraživanje autora Erica Arthura Blaira i njegovog pseudonima unutar bibliografskih kataloga

George Orwell, poznat po romanima poput "1984" i "Životinjska farma," zapravo je pseudonim britanskog autora Erica Arthura Blaira. U knjižničnom katalogu, svi romani napisani pod pseudonimom "George Orwell" povezani su s pravim imenom autora, Ericom Arthurom Blairom.

George Orwell jedan je od poznatih autora koji je koristio pseudonim. U nastavku je prikazana opširna usporedba kako se postupa s njegovim pseudonimom u katalogima CROLIST, ZaKi i VIAF.

CROLIST (Katalog Sveučilišta u Zagrebu)

U CROLIST-u su evidentirani radovi Georgea Orwella dostupni unutar knjižnica na Sveučilištu u Zagrebu, uključujući i hrvatske prijevode njegovih djela. CROLIST se fokusira na književna djela Georgea Orwella, a informacije o njegovom pravom identitetu (Eric Arthur Blair) nisu baš dobro razrađene (Slika 13), ali jasna je poveznica.

U tražilicu je najprije uneseno pravo ime autora, ali primijećeno je da se u rezultatima pojavljuje samo pseudonim George Orwell. Tek nakon što se otvori određeno djelo, vidljivo je pravo ime autora. Drugim riječima, pravo ime autora nije vidljivo na početnoj stranici tražilice, no ipak nije u potpunosti zaštićeno jer se ime može vidjeti u napomeni. Promatrajući načine postupanja sa pseudonimima, istražene u teorijskom djelu rada, uočava se upotreba bilješki o pseudonimu koje omogućavaju korisnicima da ispravno prepoznaju i povežu djela s njihovim autorima. Za razliku od dosadašnjih primjera, pretražujući autorovo pravo ime pseudonim se ne može vidjeti dok se ne otvori detaljni pregled zapisa gdje se u napomeni navodi autorov pseudonim (Slika 15).

The screenshot shows the CROLIST search interface. At the top, there is a search bar with the text 'Eric Arthur Blair' and a magnifying glass icon. Below the search bar, it says 'Rezultati 1-20 od 68 (0.02 sek) za: " Eric Arthur Blair " > Autor >'. The results are displayed in a table with columns for 'Prikaži samo', 'Poređaj po:', 'Dostupnost', and 'Autor / koautor'. The 'Poređaj po:' column has buttons for 'relevantnosti', 'naslovu', and 'datumu'. The 'Dostupnost' column lists various libraries and their counts. The 'Autor / koautor' column lists authors and their counts. The search results are as follows:

Prikaži samo	Poređaj po:	Dostupnost	Autor / koautor
<ul style="list-style-type: none"> monografija (66) tekst, tiskani (66) crtani ili stripovi (1) ostalo (3) sabrana djela (1) tekst, tiskani (1) analitika (članak) (1) tekst, tiskani (1) 	Poređaj po: <input type="button" value="relevantnosti"/> <input type="button" value="naslovu"/> <input type="button" value="datumu"/>	Split, sveučilišni katal. (41) Zadar, znanstvena knjižn. (34) Sisak, gradska knjižnica (29) Čakovec, gradska knjižn. (27) Šibenik, županijski katal (25) Zadar, županijski katalog (21) Knin, gradska knjižnica (19) Solin, gradska knjižnica (18) Dрниš, gradska knjižnica (18) Novi Marof, gradska knj. (17) Vinkovci, gradska knjižn. (15) Pula, sveučilišni katalog (14) Našice, gradska knjižnica (14) Orahovica, gradska knjiž. (13) Rijeka, sveučilišni katal (13) Vukovar, gradska knjižn. (12) Slavonski Brod, grad. knj (11) Dubrovnik, gradska knjiž. (11)	Orwell, George (68) Roksandić, Vladimir (7) Šoljan, Antun (4) Vražić-Stejskal, Dunja (2) Krmpotić, Marijan (2) Beker, Miroslav (2) Šnlijan Narda (2)
	01. 1984. / George Orwell ; s engleskoga prevela Ivana Ostojčić ★★☆☆☆ <i>Orwell, George</i> Zagreb : Egmont, 2022 <input type="button" value="Slični radovi (13)"/>		
	02. 1984. / George Orwell ; [s engleskoga preveo Antun Šoljan] ★★☆☆☆ <i>Orwell, George</i> Koprivnica : Šareni dućan, 2015 <input type="button" value="Slični radovi (13)"/>		
	03. 1984. / George Orwell ; s engleskoga preveo Antun Šoljan <input type="button" value="Slični radovi (13)"/> ★★☆☆☆ <i>Orwell, George</i> Zagreb : Alfa, 2008 <input type="button" value="Slični radovi (13)"/>		

Slika 13. Pretraživanje po autoru koristeći stvarno ime autora (CROLIST).

George Orwell

Rezultati 1-20 od 68 (0.02 sek) za: "George Orwell" > Autor >

Poredaj po: relevantnosti naslovu datumu

Prikaži samo

- monografija (66)
 - tekst, tiskani (66)
 - crtani ili stripovi (1)
 - ostalo (3)
- sabrana djela (1)
 - tekst, tiskani (1)
- analitika (članak) (1)
 - tekst, tiskani (1)

Proberi rezultate

Autor / koautor

- Orwell, George (68)
- Roksandić, Vladimir (7)
- Šoljan, Antun (4)
- Vražić-Stejskal, Dunja (2)
- Krmpotić, Marijan (2)
- Beker, Miroslav (2)
- Šoljan, Nada (2)
- Perelman, Sidney Joseph (1)
- Ostojčić, Ivana (1)
- Woodward, Comer Vann (1)

01. **The collected essays, journalism and letters of George Orwell / edited by Sonia Orwell and Ian Angus**
Orwell, George
☆☆☆☆ Harmondsworth : Penguin Books, 1970- .

02. **1984. / George Orwell ; s engleskoga prevela Ivana Ostojčić**
☆☆☆☆ Orwell, George
Zagreb : Egmont, 2022
[Slični radovi \(13\)](#)

03. **1984. / George Orwell ; [s engleskoga preveo Antun Šoljan]**
☆☆☆☆ Orwell, George
Koprivnica : Šareni dućan, 2015
[Slični radovi \(13\)](#)

04. **1984. / George Orwell ; s engleskoga preveo Antun Šoljan**
Orwell, George
Zagreb : Alfa, 2008
[Slični radovi \(13\)](#)

Dostupnost

- Split, sveučilišni katal. (41)
- Zadar, znanstvena knjižn. (34)
- Sisak, gradska knjižnica (29)
- Čakovec, gradska knjižn. (27)
- Šibenik, županijski katal (25)
- Zadar, županijski katalog (21)
- Knin, gradska knjižnica (19)
- Solin, gradska knjižnica (18)
- Drniš, gradska knjižnica (18)
- Novi Marof, gradska knj. (17)
- Vinkovci, gradska knjižn. (15)
- Pula, sveučilišni katalog (14)
- Našice, gradska knjižnica (14)
- Orahovica, gradska knjiž. (13)
- Rijeka, sveučilišni katal (13)
- Vukovar, gradska knjižn. (12)
- Slavonski Brod, grad. knj (11)
- Dubrovnik, gradska knjiž. (11)
- Karlovac, županijski kat. (10)
- Osijek, županijski katal. (9)
- Dubrovnik, znanstvena knj (7)
- Požega, gradski katalog (6)

opak.crolib.hr/cni-bin/wero.cgi?n=100001&n=George+Orwell&n=1&t=5&1

Slika 14. Pretraživanje po autoru koristeći pseudonim autora (CROLIST).

SKUPNI KATALOG CROLIST

Eric Arthur Blair

Rezultati 1-1 od 1 za: "Eric Arthur Blair" > Autor > Detaljni pregled >

Prikaži

- Nakladnička cj.
- Slični radovi (13)

Detaljni pregled

Permalink: <http://opak.crolib.hr/cgi-bin/wero.cgi?q=581478057587>

Kataloški id: 581478057

Bib. raz. ; vrsta : m2 : monografija ; tekst, tiskani

Naslov: 1984. / George Orwell ; s engleskoga prevela Ivana Ostojčić

Autor: Orwell, George

Identifikatori: ISBN 978-953-13-2422-9

Impresum: Zagreb : Egmont, 2022

Materijalni opis: 292 str. ; 21 cm

Nakladnička cj.: Puls

Napomene: Prijevod djela: 1984. - Eric Arthur Blair poznatiji pod pseudonimom George Orwell. - Bilješka o autoru na unutr. str prednjeg om. lista.

Ostali naslovi: Tisuću devetstoosamdeset četvrta

Ostali autori: Ostojčić, Ivana [Prevodilac]

UDK: 821.111-31=163.42

Signatura: ZKZD

☆☆☆☆: 4 od 10

Lokacija primjerka

- Čakovec, gradska knjižn.
- Drniš, gradska knjižnica
- Split, sveučilišni katal.
- Zadar, županijski katalog
- Zadar, znanstvena knjižn.

Pokušaj novo pretraživanje

po Autoru / koautoru

- Orwell, George
- Ostojčić, Ivana

Slika 15. Detaljni pregled kataložnog zapisa u kojem je vidljivo pravo ime autora i njegov pseudonim (CROLIST).

ZaKI

ZaKi katalog uključuje djela Erica Arthura Blaira koja su na raspolaganju u hrvatskim knjižnicama, zajedno s potencijalnim hrvatskim prijevodima. ZaKi koristi sustav ključnih riječi i autoriziranih unosa kako bi se pojednostavnila pretraga i prepoznavanje djela Erica Arthura Blaira, također poznatog pod pseudonimom "George Orwell."

Pretražujući pravo ime autora, prema zadanom kriteriju pretraživanja prema autoru u katalogu ZaKi, vidljivo je da nema rezultata za zadane kriterije pretrage te se automatski prikazuju rezultati pretraživanja za cijeli sadržaj kataloga (Slika 16). Također u lijevom donje kutu slike vidljiva je poveznica koja povezuje pravo ime autora sa pseudonimom, odnosno nudi mogućnost pretraživanja po autorovom pseudonimu George Orwell. Ukoliko se odabere ta poveznica rezultati se smanjuju na 133 zapisa koji su samo djela odabranog autora dok pretražujući pravo ime autora rezultati pokazuju i djela drugih autora koji su pisali o odabranom autoru. U rezultatima nigdje nije navedeno pravo ime autora pa čak ni kada se otvori određeno djelo već se samo prikazuje pseudonim George Orwell (Slika 17).

Prilikom pretraživanja pseudonima George Orwell prema autoru također nije vidljivo pravo ime autora (Slika 18). Kao i kod CROLIST-a podaci autora nisu u potpunosti zaštićeni jer ipak postoji poveznica autorovog pravog imena i njegovog pseudonima.

The screenshot shows the ZaKI search interface. At the top left is the logo 'e' and the text 'Skupni katalog sustava Zaki'. On the top right are links for 'Upute', 'Početna stranica', and 'HR'. Below the logo is a navigation bar with 'Katalog', 'Usluge', and 'Knjige'. A search bar contains 'Eric Arthur Blair' and 'autor'. Below the search bar, there is a message: 'Tražili ste > autor: Eric Arthur Blair [sada je katalog: Eric Arthur Blair]'. Below that, it says 'Nema rezultata za zadane kriterije pretrage. Ispisuju se rezultati početnog pretraživanja za cijeli sadržaj kataloga.' The main search results section shows '150 rezultata'. On the left, there is a sidebar with 'Suzi rezultate pretraživanja...' and a list of libraries: 'GKKA "Ivan Goran Kovačić" 41', 'Knjižnica Tina Ujevića 37', 'GKR - Središnji odjel 37', 'Gradska knjižnica 36', 'GKMM Središnjica 34', and 'više...'. Below that is 'Autor' with 'Orwell, George 133' and 'Čiljan, Antun 7'. The main results area shows a list of results, with the first one being '1. Orwell / Raymond Williams Williams, Raymond'. Below that, it says 'London : Fontana, 1971.' and 'knjiga'. There is a green button 'Za posudbu' with a plus sign.

Slika 16. Pretraživanje stvarnog imena autora uz zadani kriterij pretraživanja prema autoru (ZaKi).

Eric Arthur Blair autor 🔍

« Povratak na rezultate < Prethodni Sljedeći > ✉️ 🔗 📄

Životinjska farma : bajka / George Orwell ; prijevod Vladimir Roksandić ; pogovor Miroslav Beker

Autor	Orwell, George 🔍
Nakladnik	Zagreb : Sysprint, 1996
Materijalni opis	145 str. ; 23 cm
Nakladnički niz	Moderni klasici ; kolo 1 ; knj. 1
Napomena	Prijevod djela: Animal farm : a fairy story. Str. 129 - 145: Pogovor / Miroslav Beker.
Predmetna odrednica	Orwell, George, 1903-1950 (Životinjska farma)
Anotacija	U ovom izdanju Životinjske farme objavljena je i studija dr. Miroslava Bekera o autoru i djelu koje ga je proslavilo. Knjigu je Orwell napisao 1944., a objavio tek godinu dana kasnije jer ju je nekoliko nakladnika odbilo tiskati. U poslijeratnim godinama hladnoga rata, ta alegorija na račun revolucije i kasnijih događaja u SSSR-u postigla je golem uspjeh.
Jezik	hrvatski
Standardni broj	ISBN 953-6041-22-7
Grada	📖 knjiga

Slika 17. Primjer kataložnog opisa jednog od Orwellovih djela u kojem se ne navodi pravo ime autora (ZaKi).

Nema rezultata za zadane kriterije pretrage. Ispisuju se rezultati početnog pretraživanja za tjele sazrijaj nalazoga.

Suzili ste (👍 Zadrži odabir) > autor: **Orwell, George** ✖️ **Odbaci**

Suzi rezultate pretraživanja... 133 rezultata 🔍 ✉️ 🔗 📄

📁 Za posudbu < 1 2 3 ... 7 > izlistaj prema nizu

📁 GZKA "Ivan Goran Kovačić" 35

📁 GKR - Središnji odjel 32

📁 Knjižnica Tina Ujevića 31

📁 Gradska knjižnica 29

📁 GKMM Središnjica 28

više...

📁 Autor

Orwell, George 133

Šoljan, Antun 7

Roksandić, Vladimir 6

Rališ, Tomislav 4

Vidulić, Mirko 3

više...

📁 Predmet

Orwell, George, 1903-1950 (autobiografski zapisi) 8

siromaštvo - London - 3

1. **The collected essays, journalism and letters of George Orwell** / edited by Sonia Orwell, Ian Angus

Orwell, George 🔍

Harmondsworth : Penguin, 1968..__ sv.

📖 knjiga

Vol. 1 : . 1968. **U obradi**

Vol. 2 : . 1968. **Za posudbu 1**

Slika 18. Pretraživanje pseudonima George Orwell prema autoru (ZaKi).

VIAF

U kontekstu Georgea Orwella, VIAF pruža centralizirani autorizirani zapis koji uključuje njegovo stvarno ime, Eric Arthur Blair, kao i detalje o njegovim literarnim djelima. Dodatne informacije o njegovom pseudonimu, George Orwell, također su dostupne. VIAF je usmjeren na globalno prepoznavanje autora i integraciju podataka o Ericu Arthuru Blairu iz raznih izvora, čime se istraživačima širom svijeta omogućuje lakši pristup informacijama o njemu i njegovim knjigama. I dok VIAF koristi autorizirane informacije, njegova baza podataka ovisi o podacima koji dolaze iz nacionalnih kataloga.

Prilikom pretraživanja i George Orwell i Eric Arthur Blair vidljivo je da su pseudonim i pravo ime autora jako dobro povezani.

Search

Select Field: Personal Names | Select Index: All VIAF | Search Terms: Eric Arthur Blair | **Search**

8 headings found for *Eric Arthur Blair*

Heading	Type	Sample Title
1 Orwell, George, 1903-1950	Personal	1984 1984
Orwell, George		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
George Orwell		1984
Orwell, George, pseud.		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Orwell, G. 1903-1950		1984
Orwell, George writer		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
1950-1903		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Orwell, George, pseudonim, 1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Orwell, G. 1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Blair, Eric Arthur (George Orwell)		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Blair, Eric, 1903-1950		1984
Orwell, George (British author, 1903-1950)		1984

Slika 19. Pretraživanje pravog imena autora prema osobnom imenu (VIAF).

Search

Select Field: Select Index: Search Terms:

26 headings found for *George Orwell*

Heading	Type	Sample Title
1 Orwell, George, 1903-1950	Personal	1984
Orwell, George		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Orwell, George, pseud.		1984
Orwell, George, pseudonim, 1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Orwell, G. 1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Blair, Eric Arthur (George Orwell)		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...
Blair, Eric, 1903-1950		1984 / George Orwell ; traduzione di Gabriele Baldini ; con un'introduzione, un' ...

Slika 20. Pretraživanje po pseudonimu Erica Arthura Blaira (VIAF).

Kao što je već spomenuto, CROLIST i ZaKi predstavljaju lokalne kataloge specifične za Hrvatsku. Oni pružaju informacije o resursima dostupnima unutar te zemlje i usmjereni su na zadovoljavanje potreba hrvatskih knjižnica. Nasuprot tome, VIAF je međunarodno orijentiran katalog s globalnim dometom. Njegova svrha je identifikacija autora i integracija informacija o njima iz različitih izvora diljem svijeta. To uključuje informacije o autorima koji koriste pseudonime. Kroz VIAF, može se dobiti sveobuhvatna perspektivu o Ericu Arthuru Blairu, kao i o njegovom pseudonimu, Georgeu Orwellu, zbog VIAF-ove sposobnosti globalnog povezivanja i identifikacije autora. Važno je napomenuti da, iako Blair koristi pseudonim George Orwell, njegovo stvarno ime nije skriveno ili odvojeno od tog pseudonima. To sugerira da Blair, prilikom korištenja pseudonima, nije imao namjeru ili potrebu u potpunosti skrivati svoj stvarni identitet od javnosti.

5.5.4. Pretraživanje pseudonima Elene Ferrante čije je pravo ime nepoznato unutar bibliografskih kataloga

Elena Ferrante predstavlja istaknutu talijansku autoricu koja koristi pseudonim, a njezin pravi identitet ostaje tajna za širu javnost. Unatoč tome što je smatrana vodećom talijanskom

spisateljicom svojeg vremena, svoju pravu osobnost čuva u tajnosti još od izdavanja svog prvog romana 1992. godine.

CROLIST

Pretražujući pseudonim Elena Ferrante dobiveni su rezultati u kojima su prikazana sva njezina djela zabilježena u hrvatskim katalogima (Slika 21). Prilikom odabiranja određenog djela u napomenama je zabilježeno da pravo ime autorice ostaje nepoznato (Slika 22).

The screenshot shows the 'SKUPNI KATALOG CROLIST' search interface. The search bar contains 'elena ferrante'. The results are sorted by 'relevantnosti'. Three results are listed:

- 01. Genijalna prijateljica / Elena Ferrante**
Ferrante, Elena
Zagreb : Profil knjiga, 2016- .
★★★★★
- 02. Mračna kći / Elena Ferrante ; s talijanskog prevela Ana Badurina**
Ferrante, Elena
Zagreb : Profil knjiga, 2021
★★★★☆
- 03. Lažljivi život odraslih / Elena Ferrante ; s talijanskog prevela Ana Badurina**
Ferrante, Elena
Zagreb : Profil knjiga, 2020
★★★★☆

On the right side, there is a 'Dostupnost' (Availability) section listing various libraries and their counts for each result:

- Zadar, županijski katalog (9)
- Šibenik, županijski katal (7)
- Split, sveučilišni katal. (6)
- Sisak, gradska knjižnica (6)
- Dubrovnik, gradska knjiž. (6)
- Knin, gradska knjižnica (6)
- Zadar, znanstvena knjižn. (6)
- Solin, gradska knjižnica (5)
- Drniš, gradska knjižnica (5)
- Novi Marof, gradska knj. (5)
- Čakovec, gradska knjižn. (5)
- Osijek, županijski katal. (5)
- Vinkovci, gradska knjižn. (4)
- Zadar, sveučilišni katal. (3)
- Rijeka, sveučilišni katal (3)
- Pula, sveučilišni katalog (3)
- Dubrovnik, znanstvena knj (2)
- Našice, gradska knjižnica (2)
- Požega, gradski katalog (1)

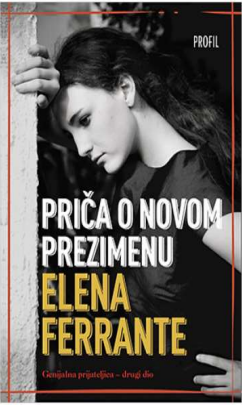
On the left side, there are filters for 'Pronađeno u' (Autor: 10), 'Prikaži samo' (monografija: 10, tekst, tiskani: 10), 'Proberi rezultate' (Autor / koautor: Ferrante, Elena: 10, Badurina, Ana: 3), 'Predmet' (Književnost -- Eseji i studije: 1, Knjige i čitanje: 1, Umjetničko stvaranje: 1), and 'Jezik' (Hrvatski: 7, Drugi: 1).

Slika 21. Pretraživanje pseudonima Elena Ferrante čije je pravo ime nepoznato (CROLIST).

ero SKUPNI KATALOG CROLIST Klasično pretraživanje

elena ferrante

Rezultati 1-1 od 1 za: "elena ferrante" > Detaljni pregled >

Detaljni pregled		Lokacija primjerka
 <p>Prikaži Skup od (4)</p>	<p>Permalink: http://opak.crolib.hr/cgi-bin/wero.cgi?q=561128107609</p> <p>Kataloški id: 561128107</p> <p>Bib. raz. ; vrsta: m1 : monografija ; tekst, tiskani</p> <p>Naslov: Genijalna prijateljica / Elena Ferrante</p> <p>Autor: Ferrante, Elena</p> <p>Izdanje: 1. izd</p> <p>Impresum: Zagreb : Profil knjiga, 2016- .</p> <p>Materijalni opis: 4 sv. ; 21 cm</p> <p>Napomene: Prijevod djela: L'amica geniale. - Elena Ferrante je pseudonim nepoznate autorice ili autora.</p> <p>Skup od: Genijalna prijateljica ; Priča o izgubljenoj djevojčici ; Priča o novom prezimenu ; Priča o onima koji bježe i onima koji ostaju</p> <p>UDK: 821.131.1-31=163.42</p> <p>Signatura: GKZD</p> <p>★★★★★: 10 od 10</p>	<p>Dubrovnik, gradska knjiž. Dubrovnik, znanstvena knj. Knin, gradska knjižnica Novi Marof, gradska knj. Pula, sveučilišni katalog Rijeka, sveučilišni katal Sisak, gradska knjižnica Solin, gradska knjižnica Split, sveučilišni katal. Šibenik, županijski katal Vinkovci, gradska knjižn. Zadar, županijski katalog Zadar, sveučilišni katal. Zadar, znanstvena knjižn.</p>
	<p>Pokušaj novo pretraživanje</p> <p>po Autoru / koautoru Ferrante, Elena</p>	

Slika 22. Detaljni pregled kataložnog zapisa u kojem je vidljivo da autor nije poznat već postoji samo pseudonim (CROLIST).

ZaKi

U skupnom katalogu ZaKi pretraživanje pseudonima Elena Ferrante daje popis svih njezinih djela uključujući i prijevode djela (Slika 23). Nigdje nije spomenuto pravo ime autorice, a u nekim kataložnim zapisima može se vidjeti da postoje bilješke o autoru (Slika 24). Bilješke o autoru omogućuju korisnicima da bolje razumiju autora, njegovu pozadinu i kontekst u kojem je djelo napisano, čime se pruža dublje razumijevanje djela. Ako autor koristi pseudonim, kao u ovom slučaju, bilješka može ukazati na to i povezati pravo ime sa pseudonimom ili naglasiti da pravi autor nije poznat.

Katalog | Usluge | Knjige

elena ferrante Katalog

Odabrani katalog Skupni katalog sustava Zaki
Tražili ste > katalog: **elena ferrante**
Suzili ste Zadrži odabir > autor: **Ferrante, Elena**

Suzi rezultate pretraživanja... 66 rezultata

▲ Za posudbu

Knjižnica i čitaonica	21
Bogdana Ogrizovića	
GKR - Središnji odjel	16
Gradska knjižnica Umag -	13
Biblioteca civica Umago	
GKČ Pula - Središnja	12
knjižnica	
Gradska knjižnica	12
"M.V.Iirik"	

1. **L'amica geniale / Elena Ferrante**
Ferrante, Elena

Roma : Edizioni e/o, 2017.. 4 sv.

 knjiga

izlistaj prema nizu

Slika 23. Pretraživanje pseudonima Elena Ferrante (ZaKi).

 Skupni katalog sustava Zaki

Upute Početna stranica HR

Katalog | Usluge | Knjige

elena ferrante Katalog

« Povratak na rezultate < Prethodni Sljedeći >

L'amore molesto / **Elena Ferrante**

Autor	Ferrante, Elena
Nakladnik	Roma : Edizioni e/o, 2015
Materijalni opis	173 str. ; 21 cm
Napomena	Str.173: Bilješka o autorici.
Jezik	talijanski
Standardni broj	ISBN 9788866326403
Grada	 knjiga

Slika 24. Detaljni pregled katalognog zapisa u kojem je vidljivo da u napomenama postoji bilješka o autorici (ZaKi).

VIAF

VIAF se fokusira na globalnu identifikaciju autora i kombinira informacije o Eleni Ferrante iz različitih izvora, olakšavajući time međunarodnim istraživačima pristup podacima o njoj i

njezinim djelima. Iako VIAF koristi pouzdane izvore, njegov repozitorij informacija temelji se na podacima prikupljenima iz nacionalnih kataloga. Pretražujući prema osobnom imenu pojavljuju se djela i naslovi koji sadrže ime Elena Ferrante, no kao ni u prethodna dva kataloga pravo ime nije poznato (Slika 25).

The screenshot shows the VIAF (Virtual International Authority File) search interface. At the top, it says 'VIAF Virtual International Authority File'. Below that is a search box with the following fields: 'Select Field:' set to 'Personal Names', 'Select Index:' set to 'All VIAF', and 'Search Terms:' containing 'elena ferrante'. An orange 'Search' button is to the right. Below the search box, it says '4 headings found for elena ferrante'. A table follows with the following data:

Heading	Type	Sample Title
1 Ferrante, Elena, 1943-....	Personal	Amica geniale
Ferrante, Elena		Amica geniale
Elena Ferrante		Dei vaksnes lognaktige liv : roman
1943- Ferrante, Elena		Amica geniale
1943- Ferrante, Elena		Amica geniale
Ferrante, Elena, pseudonim, 1943-...		amica geniale Zyklenroman
Ferrante, Elena, pseud.		História do novo nome juventude
Ферранте, Э. 1943- Елена	Моя гениальная подруга	

Slika 25. Pretraživanje pseudonima Elena Ferrante (VIAF).

CROLIST i ZaKi su katalogi posebno kreirani za Hrvatsku, nudeći informacije o materijalima dostupnim u hrvatskim knjižnicama, dok je VIAF globalni katalog s fokusom na međunarodno prepoznavanje autora i povezivanje informacija o njima iz svih kutova svijeta, uključujući one koji koriste pseudonime. U ovom slučaju nema velike razlike u pretraživanju hrvatskih i stranih kataloga s obzirom na to da je identitet autorice koja piše i objavljuje pod pseudonimom Elena Ferrante jako dobro skriven u oba slučaja. U kontekstu Elene Ferrante, koja je poznata po korištenju pseudonima, njen stvarni identitet je uspješno zaštićen, što je netipično u usporedbi s drugim primjerima gdje je pravo ime autora obično poznato.

5.5.5. Pretraživanje djela "Beowulf" čiji autor nije poznat unutar bibliografskih kataloga

Beowulf je ep iz doba starog engleskog jezika s preko 3,000 stihova, čiji je autor nepoznat. Nastao u 8. stoljeću, ovaj ep je sačuvan u rukopisu iz kasnog 10. stoljeća, postavljajući ga kao najraniji herojski epos u Europi nakon antičke poezije. Neki vjeruju da je pjesmu u Englesku donijela skupina Geata. Postoji pretpostavka da je Beowulf nastao u 7. stoljeću u mjestu Rendlesham, u Istočnoj Angliji, te da sahranjivanje broda u Sutton Hoo ukazuje na jake veze s nordijskim krajevima. Postoje i teorije koje povezuju ovaj epos s vladavinom kralja Alfreda ili kralja Knuta. Međutim, budući da nema konačnih dokaza, identitet autora Beowulfa ostaje nepoznat.

CROLIST

Pretražujući prema naslovu Beowulf u skupnom katalogu CROLIST dobiven je niz rezultata različitih prevoditelja i autora koji su adaptirali i preradili ovo djelo (Slika 26). U slučajevima kada je djelo prerađeno od strane nekog autora taj autor se navodi kao autor, odnosno koautor djela, ali u napomenama ili naslovu je navedeno da je to prerađeno i u ovom slučaju ilustrirano djelo (Slika 27). Postoje i razni prijevodi djela u kojima se ne navodi autor već samo ostali autori (prevoditelji) djela (Slika 28). Svaka dorada originalnog djela jasno je naznačena u detaljnom prikazu kataložnog listića.

SKUPNI KATALOG CROLIST

Beowulf

Rezultati 1-16 od 16 (0.01 sek) za: "Beowulf" >

Poredaj po: relevantnosti naslovu datumu

Pronađeno u

- Predmet (3)
- Naslov (15)

Prikaži samo

- monografija (15)
 - tekst, tiskani (15)
 - bibliografije (2)
 - crtani ili stripovi (1)
 - analitika (članak) (1)
 - tekst, tiskani (1)

Proberi rezultate

Autor / koautor

- Alexander, Michael (2)
- Levak, Ana (1)
- Girvan, Ritchie (1)
- Delmer, F. Sefton (1)
- Hinds, Gareth (1)
- Robinson, Fred C. (1)

Dostupnost

- Split, sveučilišni katal. (7)
- Zadar, sveučilišni katal. (3)
- Osijek, županijski katal. (3)
- Rijeka, sveučilišni katal. (2)
- Požega, gradski katalog (1)
- Dubrovnik, znanstvena knj. (1)
- Zadar, znanstvena knjižn. (1)
- Novi Marof, gradska knj. (1)
- Dubrovnik, gradska knjižn. (1)
- Vinkovci, gradska knjižn. (1)
- Sisak, gradska knjižnica (1)
- Čakovec, gradska knjižn. (1)
- Vukovar, gradska knjižn. (1)
- Našice, gradska knjižnica (1)
- Knin, gradska knjižnica (1)
- Drniš, gradska knjižnica (1)
- Osijek, filozofski fakul. (1)
- Karlovac, županijski kat. (1)
- Šibenik, županijski katal (1)

01. **Beowulf / preveo sa staroengleskoga (anglosaskoga), napisao predgovor, te bilješkama i dodatcima popratio Mate Maras**
Zagreb : ArTresor naklada, 2001. (Zagreb : Targa)
★★★★☆ Slični radovi (8)

02. **Beowulf / adapted and illustrated by Gareth Hinds**
Hinds, Gareth
Cambridge : Candlewick Press, 2007
★★★★☆

03. **Beowulf : an edition with relevant shorter texts / [edited by] Bruce Mitchell, Fred C. Robinson ; including Archeology and Beowulf by Leslie Webster**
Malden [etc.] : Blackwell, 2002
★★★★☆ Slični radovi (8)

04. **Beowulf : a verse translation / translated with an introduction and notes by Michael Alexander**
London : Puffin Books, 2000

Slika 26. Rezultati pretraživanja prema naslovu Beowulf (CROLIST).

SKUPNI KATALOG CROLIST

Beowulf

Rezultati 1-1 od 1 za: "Beowulf" > Detaljni pregled >

Detaljni pregled

Permalink: <http://opak.crolib.hr/cgi-bin/wero.cgi?q=500216101596>
Kataložki id: 500216101
Bib. raz. ; vrsta: m0 : monografija ; tekst, tiskani
Oblik sadržaja: crtani ili stripovi

Naslov: Beowulf / adapted and illustrated by Gareth Hinds
Autor: Hinds, Gareth
Identifikatori: ISBN 978-0-7636-3022-5
Izdanje: 1st Candlewick Press ed
Impresum: Cambridge : Candlewick Press, 2007
Materijalni opis: [120] str. : ilustr. u bojama ; 28 cm
UDK: 769.9=111 * 741.5=111
Signatura: GSKO
★★★★☆: 0 od 10

Lokacija primjerka
Osijek, županijski katal.

Pokušaj novo pretraživanje

po Autoru / koautoru
Hinds, Gareth

Slika 27. Detaljni pregled kataložnog zapisa (CROLIST).

The screenshot shows the 'SKUPNI KATALOG CROLIST' interface. At the top, there is a search bar containing 'Beowulf' and a magnifying glass icon. Below the search bar, the text reads 'Rezultati 1-1 od 1 za: "Beowulf" > Naslov > Detaljni pregled >'. The main content area is divided into three columns:

- Prikaži**: Includes 'Nakladnička cj.' and 'Slični radovi (8)'. Below this is a large empty blue box.
- Detaljni pregled**: Contains the following information:
 - Permalink: <http://opak.crolib.hr/cgi-bin/wero.cgi?q=410626004213>
 - Kataloški id: 410626004
 - Bib. raz. ; vrsta: m2 : monografija ; tekst, tiskani
 - Naslov: **Beowulf / preveo sa staroengleskoga (anglosaskoga), napisao predgovor, te bilješkama i dodatcima popratio Mate Maras**
 - Identifikatori: ISBN 953-6522-25-X
 - Impresum: Zagreb : ArTresor naklada, 2001. (Zagreb : Targa)
 - Materijalni opis: 278 str. : ilustr. : 21 cm
 - Nakladnička cj.: Spone ; knj. 5
 - Napomene: Prijevod djela: Beowulf : with the Finnesburg fragment. - Spjev usporedo na staroengl. i hrv. jeziku. - Nakl. 500 primj. - Glosar vlastitih imena: str. 251-258. - Rodoslovlja: str. 259-260.
 - Ostali autori: Maras, Mate [Prevodilac ; Autor uvoda itd.]
 - UDK: 821.111-13=111=163.42
 - Signatura: 681.853
- Lokacija primjerka**: Lists various library locations such as 'Čakovec, gradska knjižn.', 'Drniš, gradska knjižnica', 'Dubrovnik, gradska knjiž.', 'Dubrovnik, znanstvena knj.', 'Knin, gradska knjižnica', 'Novi Marof, gradska knj.', 'Osijek, županjski katal.', 'Osijek, filozofski fakul.', 'Požega, gradski katalog', 'Rijeka, sveučilišni katal', 'Sisak, gradska knjižnica', 'Split, sveučilišni katal.', 'Šibenik, županjski katal', 'Vinkovci, gradska knjižn.', 'Zadar, sveučilišni katal.', and 'Zadar, znanstvena knjižn.'. Below this list is a button labeled 'Pokušaj novo pretraživanje'.

Slika 28. Detaljni pregled kataložnog zapisa (CROLIST).

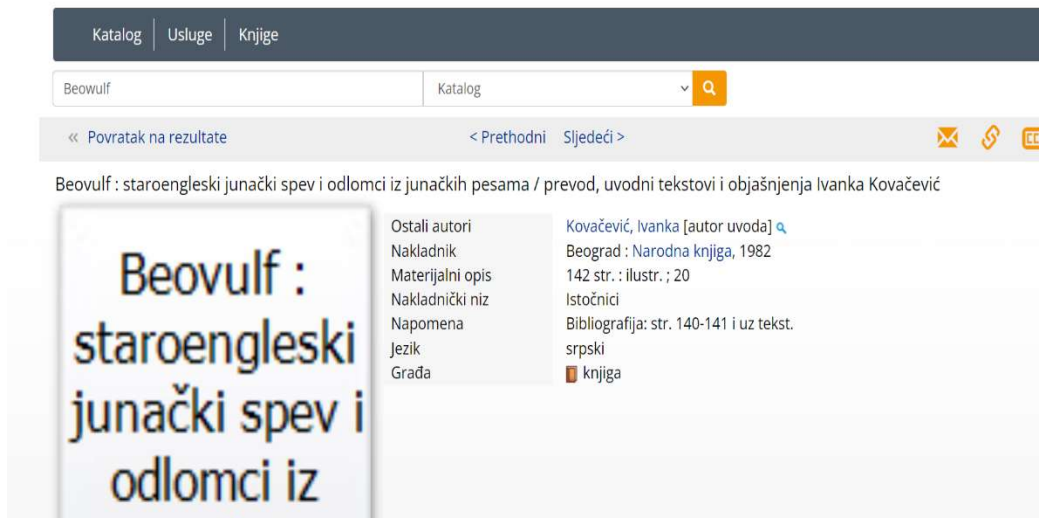
ZaKi

U skupnom katalogu ZaKi pretraživano je djelo Beowulf. Iz rezultata je vidljivo da kao i kod CROLIST-a neka djela imaju koautore, prevoditelje i sl. (Slika 29). U nastavku je prikazan kataložni opis u kojem se navode samo godina izdanja i vrsta građe (Slika 30).

The screenshot shows the 'Skupni katalog sustava ZaKi' interface. At the top left is the logo 'e' and the text 'Skupni katalog sustava ZaKi'. At the top right are links for 'Upute', 'Početna stranica', and 'HR'. Below the header is a navigation bar with 'Katalog', 'Usluge', and 'Knjige'. A search bar contains 'Beowulf' and a dropdown menu is set to 'Katalog'. Below the search bar, there are navigation links: '<< Povratak na rezultate', '< Prethodni', and 'Sljedeći >', along with icons for email, a link, and a QR code. The main content area shows the title 'BEOWULF' in a yellow box. Below the title, there is a table with the following information:

Godina izdavanja	1982
Građa	knjiga

Slika 29. Detaljni pregled kataložnog zapisa (ZaKi).

The screenshot shows the ZaKi catalog interface. At the top, there are navigation links for 'Katalog', 'Usluge', and 'Knjige'. Below this is a search bar containing 'Beowulf' and a dropdown menu set to 'Katalog'. Navigation buttons include '<< Povratak na rezultate', '< Prethodni', and 'Sljedeći >', along with icons for email, share, and print. The main content area displays the title 'Beovulf : staroengleski junački spev i odlomci iz junačkih pesama / prevod, uvodni tekstovi i objašnjenja Ivanka Kovačević'. To the left is a book cover image with the title. To the right is a metadata table:

Ostali autori	Kovačević, Ivanka [autor uvoda]
Nakladnik	Beograd : Narodna knjiga, 1982
Materijalni opis	142 str. : ilustr. ; 20
Nakladnički niz	Istočnici
Napomena	Bibliografija: str. 140-141 i uz tekst.
Jezik	srpski
Grđa	 knjiga

Slika 30. Detaljni pregled kataložnog zapisa (ZaKi).

VIAF

U međunarodnoj bazi podataka VIAF ni na koji način djelo nije povezano s autorom koji je u slučaju ovog djela nepoznat (Slika 31).

Search

Select Field: Select Index: Search Terms:

9 headings found for **Beowulf**

Heading	Type	Sample Title
1 Beowulf ベオウルフ ḅēowulf Beowulf (Película cinematográfica : 2007) Beowulf (Poema anglosajón) 	Work	
2 Beowulf Beowulf groupe de musique américain 	Corporate	Cruisin
3 Beowulf 	Personal	Puhvel, Martin, 1933- . Beowulf and Celtic tradition.
4 Beowulf Beowulf 	Work	

Slika 31. Prikaz pretraživanja prema stvarnom naslovu (VIAF).

Treba istaknuti kako generalno gledajući načine postupanja sa pseudonimima i anonimima unutar kataloga i baze (CROLIST, ZaKi i VIAF) nisu uočljive neke pretjerane razlike osim toga da su rezultati pretraživanja u VIAF bazi nešto opširnija. Međutim, to je i za očekivati s obzirom na njezinu prirodu i princip rada, a to je da je uvelike formirana na temelju skupljanja informacija iz nacionalnih kataloga. Nadalje, na temelju istraženih primjera autora koji su pisali pseudonimima i anonimom utvrđeno je kako su takva postupanja adekvatna. To znači da u slučaju da autor piše samo pod pseudonimom ili anonimom unutar kataloga nema vidljive poveznice ili napomene s njegovim pravim identitetom.

5.6. Ograničenja i implikacije za buduća istraživanja

Glavni nedostatak ovog istraživanja veže se uz izbor i broj autora koji su poslužili za utvrđivanje načina postupanja sa pseudonimima i anonimima unutar bibliografskih baza. Za usporedbu je korišten mali broj autora i jedno anonimno djelo. Što se tiče anonimnog djela problem je što je korišteno djelo u kojem nije nužno da je autor htio da djelo ostane anonimno,

odnosno zaštićeno, već su ishod tome povijesne i društvene okolnosti. U budućnosti bi stoga valjalo istražiti na koji način se postupa s identitetima manje poznatih autora, bilo onih s poznatim pseudonimom, radi razmatranja poveznice, bilo onih koji takvu poveznicu ne žele. Osim toga, rezultate bi svakako trebalo potkrijepiti pretraživanjem većeg broja autora što bi dopustilo i nekakve detaljnije analize, ali i potvrdu ovdje navedenih rezultata. Nadalje, nije na odmet uzeti u obzir i neke druge kataloge i bibliografske baze te usporediti i njihove načine sistematiziranja autora koji uz pravo ime koriste i pseudonim, autora koji koriste samo pseudonim ili onih posve anonimnih.

5.7. Zaključci istraživanja

1. Nisu utvrđene značajnije razlike u prikazivanju podataka o autorima koji pišu pod pseudonimima odnosno anonimom i njihovim djelima unutar različitih kataloga i baza (CROLIST, ZaKi i VIAF).

Ipak, utvrđeno je kako hrvatski katalogi (CROLIST i ZaKi) pružaju nešto manje rezultata pretrage po autoru u odnosu na međunarodnu bazu (VIAF).

2. Utvrđeno je kako su podaci o autorima koji uz pseudonim koriste i pravi identitet umreženi tj. povezani unutar kataloga (CROLIST i ZaKi) odnosno međunarodne baze (VIAF). Nadalje, utvrđeno je da podaci o pravom identitetu autora koji koristi isključivo pseudonim ili anonim ostaju neotkriveni unutar kataloga (CROLIST i ZaKi) odnosno međunarodne baze (VIAF).

3. Svi radovi pojedinih autora, neovisno o tome objavljuje li autor pod svojim pravim imenom i jednim ili više pseudonima, okupljaju se u katalogima (CROLIST, ZaKi) i međunarodnoj bazi podataka (VIAF), ali samo u slučaju da autor ne želi u potpunosti sakriti svoj identitet. Ukoliko autorovo pravo ime nije poznato već objavljuje samo pod pseudonimom ili više pseudonima, a autor ne želi da se njegovo pravo ime povezuje s pseudonimom istog, onda se okupljaju samo ona djela napisana pod tim pseudonimima.

4. Podaci ostaju zaštićeni u katalogima ukoliko autori koji pišu pod pseudonimom ili anonimom to žele.

6. ZAKLJUČAK

Bibliografska organizacija informacija unutar kataloga je uistinu dinamičan proces. Na složenost samog procesa dodatno može utjecati pravo autora da objavljuje pod jednim ili više pseudonima, odnosno anonimima.

Postupanje sa pseudonimima i anonimima obuhvaćeno je brojnim pravilnicima i konceptualnim modelima kako na državnim, tako i međunarodnim razinama. U tom procesu ključno je uzimanje u obzir glavnih načela sistematizacije bibliografskih zapisa, pretežno dosljednosti. Time se osigurava korisnicima pravo da učinkovito pronađu, identificiraju i odaberu sadržaj koji im je potreban, a da se pritom poštuju sva prava izjašnjavanja autora samih djela pod pseudonimom ili anonimom. Većina bibliografskih baza i kataloga koji se danas koriste dobro okupljaju djela autora, međutim pregledom literature uočeno je da bibliografska organizacija još uvijek treba napredovati i razvijati se kako bi se zaobišli propusti u postupanjima sa pseudonimima i anonimima.

U istraživačkom dijelu rada provedeno je istraživanje rezultata pretraživanja pojedinih autora koji su uz svoje pravo ime objavljivali i pod pseudonimima i anonimom. Pritom, usporedbom često korištenih skupnih hrvatskih kataloga (CROLIST-a i ZaKi-ja) s međunarodnom normativno bazom podataka (VIAF) nisu utvrđene značajnije razlike u načinima prikazivanja podataka autora i njihovih djela. Međutim, utvrdilo se kako su podaci unutar VIAF-a ipak opširniji nego kad je riječ o CROLIST-u i ZaKi-ju. Nadalje, vidljivo je kako je moguće na temelju poznavanja pseudonima doći i do djela odnosno stvaralaštva koja su pisana pod drugim pseudonimom ili pravim imenom autora kad je riječ o pseudonimu poznatom široj javnosti. U slučaju autora koji piše samo pod pseudonimom ili anonimom nema takve vidljive poveznice s pravim imenom, što govori u prilogu tomu da se svi relevantni bibliografski sustavi, katalozi i baze podataka pridržavaju pravila izgradnje bibliografskih sustava u pogledu autoriziranih podataka i postupaka s pseudonimima i anonimnim djelima.

LITERATURA:

1. Chan, L. M. i Salaba, A. (2016). Cataloging and classification: An introduction. Rowman & Littlefield Publishers. URL: https://www.researchgate.net/publication/309458303_Cataloging_and_classification_an_introduction/references (Pristupljeno 29. kolovoza 2023.)
2. Colbert-Lewis, D. (2018), "The Chicago Manual of Style (17th edition)", Reference Reviews, Vol. 32 No. 4, pp. 19-20. <https://doi.org/10.1108/RR-02-2018-0024> (Pristupljeno 5. kolovoza 2023.)
3. FRBR : object-oriented definition and mapping from FRBRER, FRAD and FRISAD (Version 2.2), March 2015. Dostupno na: http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbroo_v2.2.pdf (Pristupljeno 5. rujna 2023.)
4. Giunio, Kluk, Diana Polanski, and Milka Šupraha Perišić. "Kooperativna katalogizacija u knjižničnom sustavu ZaKi: u praksi mreže knjižnica." Vjesnik bibliotekara Hrvatske 58.1-2 (2015): 189-208.
5. Goldberg, Ian Avrum. A pseudonymous communications infrastructure for the internet. University of California, Berkeley, 2000. URL: https://www.researchgate.net/publication/2917154_A_Pseudonymous_Communications_Infrastructure_For_The_Internet (Pristupljeno 7. kolovoza 2023)
6. Grahn, Kaj J., Thomas Forss, and Göran Pulkkis. "Anonymous communication on the internet." In Proceedings of Informing Science & IT Education Conference (InSITE), pp. 103-120. 2014. DOI: <http://dx.doi.org/10.28945/2002> (Pristupljeno 6. kolovoza 2023.)
7. Helen Nissenbaum (2009). Privacy in Context Technology, Policy, and the Integrity of Social Life. URL: https://www.researchgate.net/publication/41024630_Privacy_in_Context_Technology_Policy_and_the_Integrity_of_Social_Life (Pristupljeno 12. kolovoza 2023.)
8. Miller, L. (2011), Resource Description and Access (RDA): an introduction for reference librarians. Reference & User Services Quarterly, 50(3)

9. Mrzljak, N. i Polanski, D. (2016). Bibliografski identiteti pojedinaca nastali uporabom više imena: heteronimi, egzonomi (ksenonimi), endonimi (autonimi). *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 59 (1/2), 207-232. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/178473> ((Pristupljeno 5. kolovoza 2023.))
10. Horvat, A. *Knjižnični katalog i autorstvo*. Rijeka : Naklada Benja, 1995.
11. Horvat, A. Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu. // Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji. Zagreb : HBD, 1996. Str. 105–114. Dostupno na: http://dzs.ffzg.hr/text/horvat_oblikovanjeimena.htm (Pristupljeno 6. kolovoza 2023.)
12. Hrvatska enciklopedija online. URL: <https://www.enciklopedija.hr/> (Pristupljeno 5. kolovoza 2023.)
13. International Communication Association (2010). The Code of Best Practices in Fair Use for Scholarly Research in Communication. URL: https://cmsimpact.org/wp-content/uploads/2016/01/WEB_ICA_CODE.pdf (Pristupljeno 13. kolovoza 2023.)
14. Irvine, Cynthia E., and Karl Levitt. "Trusted hardware: Can it be trustworthy?." In Proceedings of the 44th Annual Design Automation Conference, pp. 1-4. 2007. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/4261132> (Pristupljeno 10. kolovoza 2023.)
15. Izjava o međunarodnim kataložnim načelima. URL: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2009-hr.pdf (Pristupljeno 15. kolovoza 2023.)
16. Jeršek, P. (2018). Analiza i usporedba preglednih zapisa antičkih autora u međunarodnoj bazi VIAF. URL: http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/10187/1/Jer%C5%A1ek_diplomski.pdf (Pristupljeno 23. kolovoza 2023.)
17. Katulić, A. (2018). Normativna baza imena u kontekstu Opće uredbe o zaštiti podataka. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 61 (1), 573-592. <https://doi.org/10.30754/vbh.61.1.599> (Pristupljeno 6. kolovoza 2023.)
18. Lakoš, L. (2014). Pen name, nom de plume, lažna imena ili jednostavno – pseudonimi. URL: <http://www.ziher.hr/pen-name-nom-de-plume-lazna-imena-ili-jednostavno-pseudonimi/> (Pristupljeno 7. kolovoza 2023.)

19. Oliver, C. (2010). Introducing RDA: A guide to the basics. American Library Association. DOI: <http://dx.doi.org/10.3196/18642950115811203> (Pristupljeno 26. kolovoza 2023.)
20. Orwell: The Authorized Biography Michael Shelden.
21. Pat Riva, Patrick Le Bœuf, and Maja Žumer. IFLA Library Reference Model A Conceptual Model for Bibliographic Information 2017. URL: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017.pdf> (Pristupljeno 28. kolovoza 2023.)
22. Patton, Glenn E. From FRBR to FRAD : extending the model. // IFLA World Library and Information Congress, 75th IFLA General Conference and Assembly, Milan, Italy 2009, Meeting : 215. Division IV – Bibliographic Control Dostupno na: <http://www.ifla.org/files/hq/papers/ifla75/215-patton-en.pdf> (Pristupljeno 27. kolovoza 2023.)
23. Proleksis enciklopedija online. URL: <https://proleksis.lzmk.hr/42885/> (Pristupljeno 5. kolovoza 2023.)
24. Rowley, J. & Hartley, R. (2017). Organizing knowledge: An introduction to managing access to information. Ashgate Publishing. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315247519> (Pristupljeno 23. kolovoza 2023.)
25. Skupni katalog CROLIST. URL: <http://opak.crolib.hr/> (Pristupljeno 8. kolovoza 2023.)
26. Skupni katalog ZAKI. URL: <https://katalog.zaki.com.hr/pages/search.aspx> (Pristupljeno 23. kolovoza 2023.)
27. Smiraglia, R. P. (2001). The nature of 'a work': Implications for the organization of knowledge. Scarecrow Press. URL: https://www.researchgate.net/publication/244510479_The_nature_of_a_work_Implications_for_the_organization_of_knowledge (Pristupljeno 15. kolovoza 2023.)
28. Svennonius, Elaine. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve : Benja. 2005.
29. Svennonius, E. (2000). The intellectual foundation of information organization. MIT Press.
30. Taylor, A. G. & Joudrey, D. N. (2009). The organization of information. Libraries Unlimited. URL:

- https://www.researchgate.net/publication/309175832_Organization_of_Information (Pristupljeno 7. kolovoza 2023.)
31. Tillett Barbara (2005) What is FRBR? A conceptual model for the bibliographic universe, *The Australian Library Journal*, 54:1, 24-30, DOI: 10.1080/00049670.2005.10721710 (Pristupljeno 22. listopada 2023)
 32. Verona, E. (1950) Anonimna djela u abecednim katalogima. U: Horvat, A., ur. O katalogu: izbor iz radova. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu : Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti, str. 26-60.
 33. Verona, E. (1986) Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: prvi dio: odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izdanje. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
 34. Verona, E. (1976) Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataložnih postupaka. *Informatologia Yugoslavica*, 8(1/4), str. 1-28.
 35. Virginia Woolf's *Critical Analysis of a Room of One's Own* (1929) URL: https://www.researchgate.net/publication/373821129_Virginia_Woolf's_Critical_Analysis_of_a_Room_of_One's_Own_1929 (Pristupljeno 16. kolovoza 2023.)
 36. Virtual International Authority File. URL: <http://viaf.org/> (Pristupljeno 22. kolovoza 2023.)
 37. Wallace, Kathleen A. "Anonymity." *Ethics and Information technology* 1, no. 1 (1999): 21-31. URL: <https://www.academia.edu/80205019/Anonymity> (Pristupljeno 16. kolovoza 2023.)
 38. Weinberger, D. (2007). *Everything is miscellaneous: The power of the new digital disorder*. Holt Paperbacks.
 39. Wheeler, D. A., & Larsen, G. N. (2003). *Techniques for cyber attack attribution*. Institute for Defense Analysis, 2. https://www.researchgate.net/publication/235170094_Techniques_for_Cyber_Attack_Attribution (Pristupljeno 16. kolovoza 2023.)
 40. Willer, Mirna; Gordon Dunsire. *Bibliographic information organization in the semantic web*. Oxford: Chandos publishing, 2013.